

Platná znění zákonů (dotčených částí zákonů), s vyznačením navrhovaných změn

ČÁST PRVNÍ: Platné znění zákona č. 256/2001 Sb., o pohřebnictví a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, s vyznačením navrhovaných změn

HLAVA I

OBECNÁ USTANOVENÍ

§ 1

Předmět úpravy

Tento zákon stanoví podmínky pro zacházení s lidskými pozůstatky a s lidskými ostatky, práva a povinnosti související s provozováním pohřební služby, prováděním balzamací a konzervací lidských pozůstatků a s provozováním krematorií a pohřebišť.

§ 2

~~Vymezení základních pojmů~~

~~Pro účely tohoto zákona se rozumí~~

- ~~a) lidskými pozůstatky mrtvé lidské tělo nebo jeho části do pohřbení, pokud nejsou za podmínek stanovených zvláštním právním předpisem²⁾ použity pro potřeby lékařské vědy, výzkumu nebo k výukovým účelům a zpopelněny ve spalovně poskytovatele zdravotních služeb podle zvláštního právního předpisu;²⁾~~
- ~~b) lidskými ostatky lidské pozůstatky po pohřbení,~~
- ~~c) pohřbením uložení lidských pozůstatků do hrobu nebo hrobky na veřejném nebo neveřejném pohřebišti nebo jejich zpopelnění v krematoriu,~~
- ~~d) veřejným pohřebišťem prostor určený k pohřbení lidských pozůstatků nebo uložení zpopelněných lidských ostatků v podobě míst pro hroby a hrobky nebo úložiště jednotlivých uren nebo rozptylové či vsypové louky nebo jejich kombinace,~~
- ~~e) hrobovým místem místo na pohřebišti určené pro zřízení hrobu nebo hrobky nebo vyhrazené místo v úložišti jednotlivých uren,~~
- ~~f) balzamací úprava lidských pozůstatků zamezující rozvoji posmrtných změn vyvolaných hnilobnými bakteriemi nebo hmyzem,~~
- ~~g) konzervací úprava lidských pozůstatků zpomalující rozvoj posmrtných změn vyvolaných hnilobnými bakteriemi nebo hmyzem,~~
- ~~h) úpravou lidských pozůstatků jejich úprava před pietním uložením do rakve, zejména~~

~~umývání, holení, stříhání, kosmetické úpravy, oblečení do šatů nebo rubáše,~~

~~i) konečnou rakví rakev, v níž jsou lidské pozůstatky pohřbeny,~~

~~j) totožností jméno, příjmení, datum narození a státní příslušnost zemřelého, a~~

~~k) exhumací manipulace s nezetlelými i zetlelými lidskými ostatky.~~

§ 2

Vymezení základních pojmů

Pro účely tohoto zákona se rozumí

a) tělem zemřelého mrtvé lidské tělo nebo jeho části do pohřbení, pokud není za podmínek stanovených zvláštním právním předpisem²⁶⁾ použito pro potřeby lékařské vědy, výzkumu nebo výukovým účelům; tělem zemřelého je i tělo mrtvě narozeného dítěte,

b) jinými lidskými pozůstatky plod po potratu, včetně biologických zbytků potratu, není-li možné je od plodu oddělit, podle zvláštního právního předpisu; jiným lidským pozůstatkem je vždy plod po umělém přerušení těhotenství,

c) lidskými pozůstatky tělo zemřelého a jiné lidské pozůstatky,

d) lidskými ostatky lidské pozůstatky po pohřbení,

e) pohřbením uložení lidských pozůstatků do hrobu nebo hrobky na pohřebišti nebo jejich zpopelnění v krematoriu,

f) veřejným pohřebištem prostor určený k pohřbení lidských pozůstatků nebo uložení lidských ostatků v podobě míst pro hroby a hrobky nebo úložiště jednotlivých uren nebo rozptylové či vsypové louky nebo jejich kombinace,

g) hrobovým místem místo na pohřebišti určené pro zřízení hrobu nebo hrobky nebo vyhrazené místo v úložišti jednotlivých uren, nebo na vsypové louce,

h) balzamací úprava lidských pozůstatků zamezující rozvoji posmrtných změn vyvolaných hnilobnými bakteriemi nebo hmyzem,

i) konzervací úprava lidských pozůstatků zpomalující rozvoj posmrtných změn vyvolaných hnilobnými bakteriemi nebo hmyzem,

j) úpravou těla zemřelého jeho úprava před pietním uložením do konečné rakve, zejména umývání, holení, stříhání, kosmetické úpravy a oblečení do šatů nebo rubáše,

k) konečnou rakví pevně zavřená rakev s lidskými pozůstatky určená pro jejich pohřbení, vyrobená z dřevěných desek nebo desek na bázi dřeva a splňující kritéria pevnosti rakve pro pohřbení nebo alespoň parametry ve shodě s určenou normou, definovanou v § 4a zákona o technických požadavcích na výrobky a o změně a doplnění některých zákonů,

l) totožností jméno, popřípadě jména, příjmení, datum narození a státní příslušnost zemřelého,

m) exhumací vyzdvižení lidských ostatků nebo urny s lidskými ostatky z pohřebiště,

n) oznámením úmrtí informování o úmrtí alespoň jedné z osob uvedených v § 114 odst. 1 občanského zákoníku,

o) identifikací jiných lidských pozůstatků písemné potvrzení poskytovatele zdravotních služeb o potratu obsahující údaje o stáří plodu v týdnech, je-li známo, jeho pohlaví, pokud ho lze určit, datum potratu, je-li známo, nebo datum ukončení těhotenství a jméno, popřípadě jména, a příjmení matky,

p) vypravitelem pohřbu fyzická nebo právnická osoba sjednávající pohřbení do 96

hodin od oznámení úmrtí nebo obec zajišťující pohřbení podle § 5 odst. 1 až 3.

§ 3—

Neveřejná pohřebiště

~~— (1) Účelová zařízení určená výlučně pro uložení lidských pozůstatků nebo zpopelněných lidských ostatků členů řeholních řádů nebo kongregací a prostory zřízené přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona pro uložení lidských pozůstatků nebo zpopelněných lidských ostatků členů uzavřených, zejména příbuzenských společenství, se považují za neveřejná pohřebiště.~~

~~— (2) Za neveřejná pohřebiště se rovněž považují účelová zařízení určená výlučně pro uložení lidských pozůstatků příslušníků registrovaných církví nebo náboženských společností,³⁾ jejichž vnitřní předpisy a obřady neumožňují ukládání lidských pozůstatků nebo zpopelněných lidských ostatků na veřejném pohřebišti. Tuto skutečnost jsou registrované církve a náboženské společnosti před zřízením nového neveřejného pohřebiště povinny prokázat krajskému úřadu, v jehož obvodu hodlají neveřejné pohřebiště zřídit, předložit mu řád neveřejného pohřebiště, upravující zejména způsob pohřbívání, a vyžádat si jeho stanovisko. Stanovisko krajského úřadu je jedním z podkladů pro vydání příslušného územního rozhodnutí.~~

~~— (3) Provozování neveřejného pohřebiště nesmí ohrozit veřejné zdraví a podléhá státnímu zdravotnímu doзору.⁴⁾ Pro provozování neveřejných pohřebišť platí obdobně § 22 odst. 1 až 5, s výjimkou odstavce 1 písm. e), a § 23 odst. 1 a 2.~~

§ 4—

~~— (1) S lidskými pozůstatky a s lidskými ostatky musí být zacházeno důstojně a tak, aby nedošlo k ohrožení veřejného zdraví nebo veřejného pořádku; z těchto důvodů je zakázáno~~

~~a) upravovat, konzervovat nebo balzamovat lidské pozůstatky osoby, která v době úmrtí byla nakažena morem, cholera, žlutou zimnicí, pravými neštovicemi, skvrnivkou a hemoragickou horečkou typu Lassa, Marburg a Ebola, nebo dalšími infekčními onemocněními, vyvolanými jinými vysoce rizikovými biologickými agens a jejich toxiny; tato infekční onemocnění stanoví příslušný orgán ochrany veřejného zdraví^{4a)} (dále jen "nebezpečná nemoc") nebo které jsou ve stavu pokročilého rozkladu; lidské pozůstatky osoby, která v době úmrtí trpěla nebezpečnou nemocí, smí být uloženy pouze do konečné rakve,~~

~~b) ukládat a vystavovat konzervované nebo balzamované lidské pozůstatky před pohřbením v rozporu s podmínkami stanovenými osobou, která konzervaci nebo balzamací prováděla,~~

~~c) vystavovat lidské pozůstatky před pohřbením, s výjimkou nekonzervovaného mrtvého lidského těla, které může být vystaveno v otevřené rakvi do 1 týdne od úmrtí, a s výjimkou konzervovaného mrtvého lidského těla, které může být vystaveno v otevřené rakvi i po uplynutí 1 týdne od úmrtí,~~

~~d) odstraňovat z lidských pozůstatků nesnímatelné náhrady,~~

~~e) nakládat s lidskými pozůstatky, které jsou kontaminovány radionuklidy, v rozporu s~~

~~pokyny Státního úřadu pro jadernou bezpečnost,~~

-

~~f) provést pohřbení jiným způsobem než uvedeným v § 2 písm. e),~~

-

~~g) přepravovat lidské pozůstatky v rozporu s požadavky stanovenými v § 9, a~~

-

~~h) zacházet s lidskými pozůstatky nebo lidskými ostatky způsobem dotýkajícím se důstojnosti zemřelého nebo mravního cítění pozůstalých a veřejnosti.~~

-

~~———— (2) Při úmrtí na námořním plavidle se musí zacházet s lidskými pozůstatky důstojně; postup při úmrtí se řídí zvláštním právním předpisem.⁵⁷⁾~~

-

~~———— (3) Poskytovatel zdravotních služeb nebo ústav sociální péče, kteří~~

-

~~a) mají zřízeno oddělení patologie (prosektura) nebo oddělení soudního lékařství, musí předat lidské pozůstatky provozovateli pohřební služby nebo jiné osobě zajišťující pohřbení nebo balzamací či konzervaci v souladu s tímto zákonem, umyté, a byla-li provedena pitva, zašité po jejím dokončení, bezplatně zajistit pro tyto osoby možnost úpravy lidských pozůstatků ve vhodné místnosti a umožnit jim nezbytnou hygienickou očištění,~~

-

~~b) nemají zřízeno oddělení patologie (prosektura) nebo oddělení soudního lékařství, musí bezplatně zajistit provozovateli pohřební služby nebo jiné osobě zajišťující pohřbení nebo balzamací či konzervaci v souladu s tímto zákonem, možnost úpravy lidských pozůstatků ve vhodné místnosti a umožnit jim nezbytnou hygienickou očištění.~~

-

~~———— (4) Jestliže došlo k úmrtí ve zdravotnickém zařízení nebo v ústavu sociální péče, hradí tento poskytovatel zdravotních služeb nebo ústav sociální péče po dobu 48 hodin od úmrtí náklady spojené s uložením lidských pozůstatků; byla-li provedena pitva, počítá se lhůta 48 hodin od provedení pitvy. Náklady spojené s uložením lidských pozůstatků ve zdravotnickém zařízení nebo ústavu sociální péče po uplynutí 48 hodin od úmrtí nebo pitvy a s jejich převozem nebo s jejich uložením po uplynutí této doby u jiného subjektu hradí ten, kdo sjedná pohřbení podle § 5 odst. 1. Pokud poskytovatel zdravotních služeb nebo ústav sociální péče po uplynutí 48 hodin od úmrtí nemůže sám zajistit další uložení lidských pozůstatků, zajistí jejich uložení u jiné osoby; přitom jsou povinny počínat si tak, aby náklady spojené s převozem a uložením do doby pohřbení byly co nejnižší. Obec může obecně závaznou vyhláškou upravit způsob a podmínky převozu a přechodného uložení zemřelých.~~

§ 3

Neveřejná pohřebiště

(1) Účelová zařízení určená výlučně pro uložení lidských pozůstatků nebo lidských ostatků členů řeholních řádů nebo kongregací a prostory pro uložení lidských pozůstatků nebo lidských ostatků členů uzavřených, zejména příbuzenských společenství, se považují za neveřejná pohřebiště.

(2) Za neveřejná pohřebiště se rovněž považují účelová zařízení určená výlučně pro uložení lidských pozůstatků nebo lidských ostatků příslušníků registrovaných církví a náboženských společností³⁾, jejichž vnitřní předpisy a obřady neumožňují ukládání lidských pozůstatků nebo lidských ostatků na veřejném pohřebišti.

(3) Zřizovatelem i provozovatelem neveřejného pohřebiště smí být pouze registrovaná církev a náboženská společnost³⁾ na pozemku v jejím vlastnictví. Pro provozování neveřejných pohřebišť se § 20 až 23 použijí obdobně; pro zrušení neveřejných pohřebišť se § 24 použije obdobně.

(4) Krajský úřad vydá k záměru zřídit neveřejné pohřebiště stanovisko, ve kterém ověří, zda jsou splněny požadavky podle odstavce 2. Stanovisko krajského úřadu je jedním z podkladů pro vydání rozhodnutí nebo opatření nebo jiného úkonu vyžadovaného stavebním zákonem. Pro výčet dotčených orgánů a povinností registrované církve a náboženské společnosti se použije § 17 odst. 1 obdobně.

(5) Provozovatel neveřejného pohřebiště je povinen před zahájením provozu vydat řád neveřejného pohřebiště, který musí být schválen krajským úřadem; obdobný postup musí být dodržen při každé změně řádu neveřejného pohřebiště. Krajský úřad předložený návrh schválí, pokud v něm bude upraven zejména způsob pohřbívání lidských pozůstatků a způsob evidence lidských pozůstatků.

§ 4

(1) S lidskými pozůstatky a s lidskými ostatky musí být zacházeno důstojně a tak, aby nedošlo k ohrožení veřejného zdraví nebo veřejného pořádku; z těchto důvodů je zakázáno

a) upravit, konzervovat, balzamovat nebo vystavit tělo zemřelého nakažené morem, cholera, žlutou zimnicí, pravými neštovicemi, skvrnivkou a hemoragickou horečkou typu Lassa, Marburg a Ebola, nebo dalšími infekčními onemocněními, vyvolanými jinými vysoce rizikovými biologickými agens a jejich toxiny, která stanoví opatřeními obecné povahy příslušný orgán ochrany veřejného zdraví^{4a)} (dále jen „nebezpečná nemoc“); tělo zemřelého ve stavu pokročilého rozkladu nebo nakažené nebezpečnou nemocí, smí být uloženo pouze do konečné rakve, a to v transportním vaku,

b) právníkům nebo podnikajícím fyzickým osobám konzervovat, balzamovat nebo vystavovat tělo zemřelého, a to i konzervované nebo balzamované, bez souhlasu zemřelé osoby,

c) vystavovat lidské pozůstatky před pohřbením, s výjimkou nekonzervovaného těla zemřelého, které může být vystaveno v otevřené rakvi do 1 týdne od úmrtí, a s výjimkou konzervovaného těla zemřelého, které může být vystaveno v otevřené rakvi i po uplynutí 1 týdne od úmrtí,

d) fyzickým osobám odstraňovat z těla zemřelého nesnímatelné náhrady,

e) trvale uložit lidské pozůstatky nebo je zpopelnit jiným způsobem než uvedeným v § 2 písm. e),

f) zacházet s lidskými pozůstatky nebo lidskými ostatky způsobem dotýkajícím se důstojnosti zemřelého nebo mravního cítění veřejnosti,

g) neoprávněně otevřít konečnou rakev s lidskými pozůstatky nebo urnu s lidskými ostatky, a

h) neoprávněně otevřít hrob nebo hrobku nebo neoprávněně provádět exhumaci.

(2) Při úmrtí na námořním plavidle se musí zacházet s lidskými pozůstatky důstojně; postup při úmrtí se řídí zvláštním právním předpisem⁵⁾.

(3) Poskytovatel zdravotních služeb, který poskytuje jednodenní nebo lůžkovou péči podle zvláštního právního předpisu²⁶⁾, a poskytovatel sociálních služeb podle § 34

odst. 1 písm. c) až f) zákona o sociálních službách, který

a) má zřízeno oddělení patologie nebo oddělení soudního lékařství, musí

1. předat lidské pozůstatky provozovateli pohřební služby nebo vypraviteli pohřbu nebo osobě provádějící balzamací či konzervaci umyté a, byla-li provedena pitva, zašité po jejím dokončení, je-li to možné,

2. bezúplatně zajistit pro osoby uvedené v bodu 1 možnost úpravy těla zemřelého a uložení lidských pozůstatků do rakve ve vhodné místnosti a umožnit jim nezbytnou hygienickou očistu,

b) nemá zřízeno oddělení patologie nebo oddělení soudního lékařství, musí bezúplatně zajistit provozovateli pohřební služby nebo vypraviteli pohřbu nebo osobě provádějící balzamací či konzervaci, možnost úpravy těla zemřelého ve vhodné místnosti a umožnit jim nezbytnou hygienickou očistu.

(4) Jestliže došlo k úmrtí ve zdravotnickém zařízení nebo v zařízení sociálních služeb, nese poskytovatel uvedený v odstavci 3 po dobu 48 hodin od úmrtí náklady spojené s uložením lidských pozůstatků. Byla-li provedena pitva, počítá se lhůta 48 hodin od jejího ukončení. Pokud bylo v době podle věty první zajištěno pohřbení, nese poskytovatel náklady spojené s uložením lidských pozůstatků jen do doby zajištění pohřbení. Po uplynutí této lhůty nese náklady spojené s uložením lidských pozůstatků ve zdravotnickém zařízení nebo zařízení sociálních služeb a s jejich přepravou nebo uložením u jiné osoby vypravitel pohřbu.

(5) Pokud po uplynutí 48 hodin od úmrtí nemůže poskytovatel uvedený v odstavci 3 zajistit uložení lidských pozůstatků ve vlastním zařízení, zajistí jejich uložení u jiného poskytovatele uvedeného v odstavci 3 nebo u provozovatele pohřební služby; přitom si počínají tak, aby náklady spojené s přepravou a uložením lidských pozůstatků do pohřbení výrazně nepřevýšily obvyklé provozní náklady příslušného poskytovatele zdravotních nebo sociálních služeb za jejich chlazení, popřípadě mrazení.

§ 4a

(1) Otevřít konečnou rakev s lidskými pozůstatky nebo urnu s lidskými ostatky je oprávněn pouze vypravitel pohřbu.

(2) Otevřít hrob nebo hrobku na pohřebišti nebo provádět exhumaci je oprávněn pouze provozovatel pohřebiště nebo osoba uvedená v řádu pohřebiště podle § 19 odst. 2 písm. k) nebo provozovatel pohřební služby podle podmínek uvedených v řádu pohřebiště podle § 19 odst. 2 písm. l).

(3) Odstavci 1 a 2 není dotčeno oprávnění státního zástupce podle zvláštního právního předpisu¹⁰⁾.

§ 5—

~~— (1) Nesjedná-li ve lhůtě 96 hodin od oznámení úmrtí podle zvláštního právního předpisu žádná fyzická nebo právnická osoba pohřbení nebo nebyla-li zjištěna totožnost mrtvého do 1 týdne od zjištění úmrtí a žádný poskytovatel zdravotních služeb v souladu s podmínkami stanovenými zvláštním právním předpisem²⁾ neprojevil zájem o využití lidských~~

~~pozůstatků pro potřeby lékařské vědy a výzkumu nebo k výukovým účelům, je povinna zajistit pohřbení obec, na jejímž území k úmrtí došlo nebo byly lidské pozůstatky nalezeny; případně vyloženy z dopravního prostředku. Lidské pozůstatky osob, u nichž nebyla zjištěna totožnost, mohou být pohřbeny pouze uložením do hrobu nebo hrobky.~~

~~— (2) Právnícká nebo fyzická osoba, u které jsou lidské pozůstatky uloženy, je povinna neprodleně informovat příslušnou obec, že nastaly skutečnosti podle odstavce 1. Je-li prokázáno, že se jedná o lidské pozůstatky státního příslušníka cizího státu, může obec sjednat jeho pohřbení až po obdržení souhlasu příslušného státu s pohřbením na území České republiky; pokud obec tento souhlas neobdrží do 1 měsíce od zjištění úmrtí, může zajistit pohřbení těchto lidských pozůstatků, avšak pouze uložením do hrobu nebo hrobky.~~

~~— (3) Krajská hygienická stanice může v případě, že osoba byla v době úmrtí nakažena nebezpečnou nemocí, stanovit způsob nakládání s lidskými pozůstatky při pohřbení, jakož i rozhodnout o pohřbení zpopelněním bez ohledu na vůli osoby sjednávající pohřbení, a to i v případech uvedených v odstavci 1 větě druhé a v odstavci 2 větě druhé. Odvolání proti rozhodnutí krajské hygienické stanice nemá odkladný účinek.~~

~~— (4) Obec má právo na úhradu účelně vynaložených nákladů na pohřbení vůči dědicům zemřelého, a není-li dědiců, vůči státu.~~

~~— (5) Náklady spojené s převozy lidských pozůstatků a úkony s tím spojené, vyjma převozu lidských pozůstatků na pitvu, a náklady spojené s výzvou učiněnou podle § 7 odst. 1 písm. d) hradí ten, kdo sjednal pohřbení podle odstavce 1.~~

§ 5

(1) Nesjedná-li ve lhůtě 96 hodin od oznámení úmrtí pohřbení těla zemřelého žádný vypravitel pohřbu ani žádný poskytovatel zdravotních služeb nebo univerzitní vysoká škola, která provádí anatomické pitvy v souladu s podmínkami stanovenými zvláštním právním předpisem²⁶⁾, neprojeví zájem o využití těla zemřelého pro potřeby lékařské vědy a výzkumu nebo k výukovým účelům, nebo nebyla-li zjištěna totožnost mrtvého do 1 týdne od zjištění úmrtí, zajistí pohřbení slušným způsobem podle místních zvyklostí obec, na jejímž území k úmrtí došlo nebo bylo tělo zemřelého nalezeno, případně vyloženo z dopravního prostředku. O zajištění pohřbení podle věty první může obec uzavřít veřejnoprávní smlouvu s jinou obcí; podmínka stanovená v § 63 odst. 1 věty první zákona o obcích se nepoužije.

(2) Zajišťuje-li obec pohřbení těla zemřelého zpopelněním, je jeho součástí uložení urny s lidskými ostatky na veřejném pohřebišti.

(3) Tělo zemřelého, u něhož nebyla zjištěna totožnost, může být pohřbeno pouze uložením do hrobu nebo hrobky. Je-li prokázáno, že se jedná o tělo zemřelého státního příslušníka cizího státu, může obec zajistit jeho zpopelnění v krematoriu až po obdržení souhlasu příslušného státu s tímto druhem pohřbení na území České republiky; pokud obec tento souhlas do 1 měsíce od oznámení úmrtí neobdrží, zajistí pohřbení uložením do hrobu nebo hrobky.

(4) Činnosti podle odstavců 1 až 3 jsou zajišťovány obcí v přenesené působnosti. Prováděcí právní předpis stanoví postup obce při zajišťování slušného způsobu pohřbení.

(5) Obec, která zajistila pohřbení podle odstavců 1 až 3, přihlásí svoji pohledávku z titulu účelně vynaložených nákladů na slušné pohřbení podle místních zvyklostí do pasiv pozůstalosti. Bylo-li řízení o pozůstalosti zastaveno, nebo nebyla-li k němu dána pravomoc českých soudů, uplatní obec náhradu těchto nákladů u Ministerstva pro místní rozvoj (dále jen „ministerstvo“).

(6) Osoba, u které je tělo zemřelého uloženo, je povinna neprodleně informovat obec, na jejímž území došlo k úmrtí nebo bylo tělo zemřelého nalezeno, případně vyloženo z dopravního prostředku, že nastaly skutečnosti podle odstavce 1.

(7) Krajská hygienická stanice může v případě, že osoba byla v době úmrtí nakažena nebezpečnou nemocí,

a) stanovit pro vypravitele pohřbu způsob zacházení s lidskými pozůstatky, a
b) rozhodnout o povinnosti vypravitele pohřbu, není-li možné vyloučit riziko nákazy, o pohřbení zpopelněním bez ohledu na vůli zemřelé osoby, případně osob uvedených v § 114 odst. 1 občanského zákoníku nebo vypravitele pohřbu, a to i v případech uvedených v odstavci 3.

(8) Odvolání proti rozhodnutí podle odstavce 7 nemá odkladný účinek.

(9) Náklady spojené s přepravou lidských pozůstatků a úkony s tím spojené, vyjma přepravy lidských pozůstatků na pitvu, hradí vypravitel pohřbu.

§ 5a

(1) Poskytovatel zdravotních služeb, v jehož zdravotnickém zařízení došlo k potratu nebo ukončení těhotenství na žádost ženy nebo ze zdravotních důvodů,

a) zajistí uložení jiných lidských pozůstatků pro účely jejich pohřbení po dobu 96 hodin od potratu nebo ukončení těhotenství; v takovém případě se pro účely tohoto zákona potrat nebo ukončení těhotenství považuje za takovou skutečnost, jako by šlo o úmrtí; § 4 odst. 4 a 5 se použijí přiměřeně,

b) vydá jiné lidské pozůstatky k pohřbení s identifikací jiných lidských pozůstatků na základě žádosti osoby uvedené v § 114 odst. 1 občanského zákoníku ve lhůtě podle písmene a).

(2) Pokud ve lhůtě podle odstavce 1 písm. a) nepožádá žádná z osob uvedených v § 114 odst. 1 občanského zákoníku o vydání jiných lidských pozůstatků k pohřbení, poskytovatel zdravotních služeb uvedený v § 4 odst. 3 s nimi naloží v souladu se zvláštním právním předpisem²⁷⁾.

§ 5b

Využívání údajů z informačních systémů veřejné správy

(1) Ministerstvo pro výkon působnosti tohoto zákona využívá ze základního registru obyvatel tyto údaje:

a) jméno, popřípadě jména, příjmení,
b) datum, místo a okres narození, u subjektu údajů, který se narodil v cizině, datum, místo a stát, kde se narodil,

- c) státní občanství, popřípadě více státních občanství,
- d) adresa místa pobytu,
- e) datum, místo a okres úmrtí, jde-li o úmrtí subjektu údajů mimo území České republiky, datum úmrtí, místo a stát, na jehož území k úmrtí došlo; je-li vydáno rozhodnutí soudu o prohlášení za mrtvého, den, který je v rozhodnutí uveden jako den smrti nebo den, který nepřežil.

(2) Ministerstvo pro výkon působnosti tohoto zákona využívá z informačního systému evidence obyvatel tyto údaje:

- a) jméno, popřípadě jména, příjmení, rodné příjmení,
- b) datum narození,
- c) pohlaví,
- d) místo a okres narození; v případě narození v cizině, místo a stát,
- e) rodné číslo,
- f) státní občanství, popřípadě více státních občanství,
- g) adresa místa trvalého pobytu,
- h) datum, místo a okres úmrtí; jde-li o úmrtí státního občana České republiky mimo území České republiky, datum úmrtí, místo a stát, na jehož území k úmrtí došlo,
- i) den, který byl v rozhodnutí soudu o prohlášení za mrtvého uveden jako den smrti, popřípadě jako den, který nepřežil.

(3) Ministerstvo pro výkon působnosti tohoto zákona využívá z informačního systému cizinců tyto údaje:

- a) jméno, popřípadě jména, příjmení,
- b) datum narození,
- c) rodné číslo,
- d) pohlaví,
- e) místo a stát narození; v případě, že se cizinec narodil na území České republiky, místo a okres narození,
- f) státní občanství, popřípadě více státních občanství,
- g) druh a adresa místa pobytu na území České republiky,
- h) datum, místo a okres úmrtí; jde-li o úmrtí mimo území České republiky, stát, na jehož území k úmrtí došlo, popřípadě datum úmrtí.

(4) Z údajů podle odstavců 1 až 3 lze v konkrétním případě využít vždy jen takové údaje, které jsou nezbytné ke splnění daného úkolu.

(5) Údaje, které jsou vedeny jako referenční údaje v základním registru obyvatel, se využijí z informačního systému evidence obyvatel nebo z informačního systému cizinců, pouze pokud jsou ve tvaru předcházejícím současný stav.

HLAVA II

POHŘEBNÍ SLUŽBA, BALZAMACE A KONZERVACE, KREMATORIUM

Díl 1

Pohřební služba

~~Provozování pohřební služby~~

~~§ 6~~

~~— (1) Provozování pohřební služby, zahrnující činnosti spojené s pohřbením, s výjimkou provozování pohřebiště, provádění balzamací a konzervací a zpopelňování lidských pozůstatků nebo exhumovaných lidských ostatků, úpravy popela a jeho ukládání do uren, a převozy lidských pozůstatků pro potřebu poskytovatele zdravotních služeb, policejních orgánů nebo jiných orgánů činných v trestním řízení, je koncesovanou živností.⁶⁾~~

~~— (2) Žadatel o koncesi na provozování pohřební služby musí prokázat svoji odbornou způsobilost, kterou se rozumí úspěšné absolvování specializované odborné přípravy zaměřené na odbornou provozní, ekonomickou a právní problematiku související s provozováním pohřební služby a~~

~~a) úplné střední, úplné střední odborné, vyšší odborné nebo vysokoškolské vzdělání a minimálně tříletá praxe v oboru, nebo~~

~~b) základní vzdělání a minimálně desetiletá praxe v oboru.~~

~~— (3) Specializovaná odborná příprava podle odstavce 2 je zajišťována podle zvláštního právního předpisu;⁷⁾ její obsah a rozsah stanoví prováděcí právní předpis.~~

~~— (4) K udělení koncese k provozování pohřební služby je nutné vyjádření krajské hygienické stanice⁸⁾ vydané podle zvláštního právního předpisu.⁹⁾ Krajská hygienická stanice vydá kladné vyjádření, pokud žadatel o koncesi prokáže, že~~

~~a) chladicí zařízení, které bude používat, odpovídá požadavkům uvedeným v § 7 odst. 1 písm. f), a~~

~~b) úprava silničních vozidel určených k přepravě lidských pozůstatků, která bude používat, odpovídá požadavkům uvedeným v § 9 odst. 1.~~

~~§ 7~~

~~— (1) Provozovatel pohřební služby je povinen~~

~~a) mít vždy k dispozici~~

~~1. alespoň o 1 vozidlo určené pro přepravu lidských pozůstatků a o 2 transportní rakve nebo transportní vaky více, než činí jeho průměrná denní potřeba, minimálně však 2 vozidla a 4 transportní rakve nebo transportní vaky,~~

~~2. chladicí zařízení k ukládání lidských pozůstatků do doby pohřbení o kapacitě odpovídající průměrné třídenní potřebě, minimálně však se 3 místy,~~

~~b) v prostorách zdravotnického zařízení nebo ústavu sociální péče se zdržet sjednávání pohřbení, a to i prostřednictvím jiné osoby,~~

~~c) zdržet se ve styku s pozůstalými chování nešetrného k jejich citům a umožnit při smutečních obřadech účast registrovaných církví, náboženských společností a jiných osob v souladu s projevenou vůlí osoby sjednávající pohřbení,~~

-
~~d) převzít lidské pozůstatky bez zbytečného odkladu po výzvě lékaře nebo Policie České republiky; účelně vynaložené náklady včetně přiměřeného zisku nese ten, v jehož zájmu vznikly,~~

-
~~e) po převzetí lidských pozůstatků podle odstavce 2 postupovat podle pokynů uvedených na listě o prohlídce mrtvého, případně stanovených státním zástupcem nebo jiným orgánem činným v trestním řízení, který je k tomu oprávněn podle zvláštního právního předpisu,¹⁰⁾~~

-
~~f) ukládat lidské pozůstatky do doby pohřbení pouze v chladicím zařízení zajišťujícím trvalé udržení teploty v rozmezí 0 až +2 st. C a v případě, kdy lhůta od zjištění úmrtí prohlížejícím lékařem do pohřbení přesáhne 1 týden nebo kdy to vyžaduje stav lidských pozůstatků, v chladicím zařízení zajišťujícím trvalé udržení teploty nižší než -10 st. C.~~

-
~~————(2) Provozovatel pohřební služby je oprávněn převzít lidské pozůstatky ke sjednanému pohřbení jen tehdy, je-li úmrtí doloženo~~

-
~~a) listem o prohlídce mrtvého vystaveným prohlížejícím lékařem a v případě provedení pitvy doplněným o příslušné údaje lékařem, který pitvu provedl, a postupovat podle pokynů na tomto listě uvedených,~~

-
~~b) v případě podezření ze spáchání trestného činu v souvislosti s úmrtím, kromě dokladů uvedených v písmenu a), i písemným souhlasem státního zástupce nebo jiného orgánu činného v trestním řízení, který je k tomu oprávněn podle zvláštního právního předpisu.¹⁰⁾~~

-
~~————(3) Provozovatel pohřební služby nesmí mít v nájmu chladicí nebo mrazicí zařízení a jiné místnosti ve zdravotnickém zařízení nebo v ústavu sociální péče.~~

§ 6

Provozování pohřební služby

(1) Provozování pohřební služby zahrnující činnosti spojené s úpravou lidských pozůstatků, jejich pohřbením a přepravou je koncesovanou živností, s výjimkou provozování pohřebiště, provádění balzamací a konzervací, zpopelňování lidských pozůstatků nebo lidských ostatků, včetně ukládání lidských ostatků do uren.

(2) Žadatel o koncesi na provozování pohřební služby musí prokázat svoji odbornou způsobilost, kterou se rozumí úspěšné získání profesní kvalifikace Sjednavatel pohřbení a profesní kvalifikace Pracovník pro úpravu a přepravu lidských pozůstatků podle zvláštního předpisu²⁸⁾ a

a) minimálně střední vzdělání s maturitní zkouškou a tříletá praxe v oblasti pohřebnictví, nebo

b) minimálně základní vzdělání a desetiletá praxe v oblasti pohřebnictví.

(3) K udělení koncese k provozování pohřební služby je nutné stanovisko krajské hygienické stanice. Krajská hygienická stanice vydá kladné stanovisko, pokud žadatel o koncesi má k dispozici

a) chladicí a mrazicí zařízení odpovídající požadavkům uvedeným v § 7 odst. 1 písm. a) a f),

b) silniční motorové vozidlo určené k přepravě lidských pozůstatků odpovídající

požadavkům uvedeným v § 9 odst. 1 a

c) místnost pro úpravu těla zemřelého a pro uložení lidských pozůstatků do rakve, odpovídající požadavkům uvedeným v § 7 odst. 1 písm. h).

(4) Chladicí a mrazicí zařízení podle odstavce 3 písm. a) a místnost pro úpravu těla zemřelého podle odstavce 3 písm. c) nesmí být umístěny v prostorách a areálech zdravotnického zařízení nebo zařízení sociálních služeb.

§ 7

Povinnosti provozovatele pohřební služby

(1) Provozovatel pohřební služby je povinen

a) upravit tělo zemřelého a k ukládání lidských pozůstatků do pohřbení používat rakve a výhradně chladicí, popřípadě mrazicí, zařízení, jejichž kapacita musí odpovídat průměrné tří denní potřebě, minimálně však se 3 místy,

b) před zahájením provozu vydat řád pro provozování pohřební služby, který musí být schválen krajskou hygienickou stanicí, zveřejnit ho na viditelném místě a vykonávat živnost v souladu s ním; obdobný postup musí být dodržen při každé změně řádu pro provozování pohřební služby,

c) zdržet se sjednávání pohřbení v prostorách a areálech zdravotnického zařízení nebo zařízení sociálních služeb, a to i prostřednictvím jiné osoby,

d) zdržet se při kontaktu s pozůstalými chování nešetrného k jejich citům a umožnit při smutečních obřadech účast registrovaných církví, náboženských společností nebo jiných osob v souladu s projevenou vůlí zemřelé osoby, a pokud se tato osoba během svého života ke smutečnímu obřadu nevyslovila, také v souladu s projevenou vůlí osob uvedených v § 114 odst. 1 občanského zákoníku,

e) postupovat po převzetí těla zemřelého podle pokynů uvedených na listě o prohlídce zemřelého, případně stanovených státním zástupcem, který je k tomu oprávněn podle zvláštního právního předpisu¹⁰⁾,

f) ukládat lidské pozůstatky do pohřbení pouze v rakvi do chladicího zařízení zajišťujícího trvalé udržení teploty v rozmezí 0 °C až +5 °C a v případě, kdy doba od zjištění úmrtí prohlížejícím lékařem do pohřbení přesáhne 1 týden nebo kdy to vyžaduje stav lidských pozůstatků, v mrazicím zařízení zajišťujícího trvalé udržení teploty nižší než -10 °C,

g) předat provozovateli krematoria nebo pohřebiště společně s lidskými pozůstatky nebo lidskými ostatky doklad podle § 14 odst. 1 nebo 2 nebo § 22 odst. 2; v případě jiných lidských pozůstatků předat identifikaci jiných lidských pozůstatků,

h) bezúplatně umožnit vypraviteli pohřbu úpravu těla zemřelého a uložení lidských pozůstatků do rakve v místnosti se snadno omyvatelnými stěnami a nepropustnou podlahou, opatřené odpovídajícím osvětlením, přívodem teplé a studené vody, větráním a zabezpečením proti hmyzu, která je určena pro úpravu těla zemřelého, a pro uložení lidských pozůstatků do rakve, a umožnit mu nezbytnou hygienickou očistu,

i) vyzvat k převzetí a předat urnu s lidskými ostatky vypraviteli pohřbu způsobem a ve lhůtě stanovené řádem pro provozování pohřební služby; pokud do 12 měsíců ode dne výzvy provozovatele pohřební služby k převzetí vypravitel pohřbu urnu nepřevzme nebo není-li taková osoba, je provozovatel pohřební služby povinen zajistit uložení lidských ostatků do společného hrobu na veřejném pohřebišti,

j) vést evidenci o zacházení s lidskými pozůstatky a lidskými ostatky zejména v

rozsahu

1. jméno, popřípadě jména, příjmení, místo a datum narození, je-li známo, místo a datum úmrtí, je-li známo, kopie listu o prohlídce zemřelého,

2. identifikace jiných lidských pozůstatků, a

3. kopie dokladu o zpopelnění nebo pohřbení, datum a čas převzetí lidských pozůstatků nebo lidských ostatků, datum a čas jejich uložení do chladicího, popřípadě mrazicího, zařízení, datum a čas předání lidských pozůstatků nebo lidských ostatků provozovateli pohřebiště nebo krematoria, evidenční číslo vozidla, které lidské pozůstatky nebo lidské ostatky přepravilo,

k) dodržovat požadavky na technické vybavení podle § 6 odst. 3, a

l) provádět desinfekci provozních prostor, místnosti pro úpravu těla zemřelého, chladicího a mrazicího zařízení, pracovních pomůcek a vozidel určených k přepravě lidských pozůstatků a lidských ostatků.

(2) Provozovatel pohřební služby je oprávněn převzít tělo zemřelého ke sjednanému pohřbení jen tehdy, je-li úmrtí nebo narození mrtvého dítěte doloženo

a) listem o prohlídce zemřelého vystaveným prohlížejícím lékařem a v případě provedení pitvy doplněným o příslušné údaje lékařem, který pitvu provedl, a postupovat podle pokynů na tomto listě uvedených,

b) v případě podezření ze spáchání trestného činu v souvislosti s úmrtím, kromě dokladů uvedených v písmenu a), i souhlasem státního zástupce, který je k tomu oprávněn podle zvláštního právního předpisu¹⁰⁾.

(3) Jiné lidské pozůstatky je provozovatel pohřební služby oprávněn převzít ke sjednanému pohřbení jen tehdy, je-li doložena identifikace jiných lidských pozůstatků.

(4) Evidence související s provozováním pohřební služby podle odstavce 1 písm.

j) musí být vedena průkazně, pravdivě a čitelně ve formě svázané knihy. Zápisy se provádějí bez zbytečného odkladu.

§ 7a

Řád pro provozování pohřební služby

V řádu pro provozování pohřební služby provozovatel podrobně upraví zejména

a) rozsah poskytovaných služeb,

b) povinnosti vypravitele pohřbu v souvislosti s chováním v místnosti pro úpravu těla zemřelého a uložení lidských pozůstatků do rakve, se zachováním důstojnosti tohoto místa a pravidla užívání zařízení pohřební služby jinými osobami,

c) postup při ukládání lidských pozůstatků ve stavu pokročilého rozkladu do rakve a postup při jejich přepravě,

d) způsob uložení a evidence přepravovaných lidských pozůstatků a lidských ostatků od jejich převzetí až po uložení do hrobu nebo hrobky, případně předání provozovateli krematoria nebo k provedení balzamacce nebo konzervace v minimálním rozsahu stanoveném v § 7 odst. 1 písm. j),

e) postup při provádění desinfekce provozních prostor, místnosti pro úpravu těla zemřelého, chladicího a mrazicího zařízení, pracovních pomůcek a vozidel určených k přepravě lidských pozůstatků a lidských ostatků,

f) způsob výzvy, převzetí a lhůtu k předání urny s lidskými ostatky vypraviteli pohřbu.

~~Přeprava lidských pozůstatků~~
Přeprava lidských pozůstatků a lidských ostatků

§ 8

~~(1) Provozovatel pohřební služby je povinen zajistit, aby lidské pozůstatky při převozech na místo pohřbení nebo vystavení byly vždy oblečené uloženy do konečné rakve; v ostatních případech mohou být uloženy i do rakve transportní nebo do transportního vaku. Tyto rakve a transportní vaky musí být označeny tak, aby nemohlo dojít k záměně lidských pozůstatků v nich uložených. Označení rakve a transportního vaku musí odpovídat dokumentaci vystavené prohlízejícím lékařem.~~

(1) Provozovatel pohřební služby je povinen zajistit

a) při převozech na místo pohřbení nebo při vystavení těla zemřelého jeho oblečení do šatů nebo rubáše, nebo, není-li oblečení možné, jeho důstojné zahalení a uložení v konečné rakvi; v ostatních případech mohou být uloženy i do rakve transportní nebo do transportního vaku,

b) uložení lidských pozůstatků, které jsou ve stavu pokročilého rozkladu, nebo těla zemřelého, které je nakaženo nebezpečnou nemocí, pouze do konečné rakve, a to v transportním vaku,

c) označení rakví a transportních vaků tak, aby odpovídalo dokumentaci vystavené prohlízejícím lékařem a nemohlo dojít k záměně lidských pozůstatků v nich uložených.

(2) Pokud přeprava nekonzervovaných nebo nebalzamovaných lidských pozůstatků přesahuje dobu 8 hodin nebo vzdálenost 500 km, musí provozovatel pohřební služby zajistit, aby byly lidské pozůstatky uloženy do neprodyšně uzavřené rakve nebo uloženy v chladicím, **popřípadě mrazicím**, zařízení.

(3) Pokud provozovatel pohřební služby zajišťuje přepravu lidských pozůstatků **nebo exhumovaných lidských ostatků** po pozemních komunikacích prostřednictvím jiného dopravce, může uzavřít přepravní smlouvu za předpokladu, že obsahuje závazek dopravce uskutečnit přepravu jen dopravními prostředky odpovídajícími požadavkům stanoveným v § 9 odst. 1.

(4) Lidské pozůstatky může vedle provozovatele pohřební služby přepravovat k provedení pitvy jako součásti zdravotních služeb též poskytovatel zdravotních služeb za podmínek stanovených v § 9 odst. 1.

§ 9

~~(1) Lidské pozůstatky mohou být převáženy po pozemních komunikacích pouze ve speciálním vozidle k tomu účelu schváleném podle zvláštního právního předpisu¹⁴⁾ nebo ve vozidle se skříňovou karosérií. Skříňová karoserie může být v provedení pevné nástavby nebo nedělené skříně. V případě nedělené skříně musí být prostor určený pro posádku vozidla od prostoru určeného k přepravě lidských pozůstatků oddělen pevnou přepážkou. Ve skříňových vozidlech lze lidské pozůstatky přepravovat pouze ve speciálních pevných nebo výměnných~~

~~nástavbách nebo kontejnerech umístěných v prostoru pro přepravu nákladu, které musí být, včetně jejich umístění a uchycení ve vozidle, schváleny. Ložný prostor speciálního vozidla určeného pro přepravu lidských pozůstatků nebo prostor skříňe vozidla, pevné nebo výměnné nástavby nebo kontejneru, kde mají být lidské pozůstatky převáženy, musí být určen výhradně pro přepravu lidských pozůstatků v rakvích nebo v transportních vácích a musí být opatřen osvětlením a potřebnými úchyty pro upevnění rakví nebo transportních vaků. Stěny a dno prostoru pro přepravu lidských pozůstatků a stěny a dno pevné nebo výměnné nástavby nebo kontejneru musí být snadno omyvatelné.~~

(1) Lidské pozůstatky a exhumované lidské ostatky mohou být po pozemních komunikacích přepravovány pouze ve vozidle zvláštního určení, které musí být k takovému účelu schváleno podle jiného právního předpisu¹¹⁾ jako pohřební. Ložný prostor vozidla zvláštního určení musí být určen výhradně pro jejich přepravu v rakvích nebo v transportních nosítkách s vaky, a to včetně věcí určených pro konání pohřbu, které lze přepravovat společně, a musí být opatřen osvětlením a potřebnými úchyty pro upevnění rakví nebo transportních nosítek s vaky. Stěny a dno ložného prostoru musí být snadno omyvatelné.

~~(2) Přepravu lidských pozůstatků osoby, která byla v době úmrtí nakažena nebezpečnou nemocí, lze provést jen s předchozím povolením krajské hygienické stanice.~~

(32) Přeprava lidských pozůstatků, na kterou se vztahují mezinárodní smlouvy, jimiž je Česká republika vázána, se provádí způsobem upraveným těmito smlouvami. Průvodní list k přepravě lidských pozůstatků, potřebný podle příslušné mezinárodní smlouvy,¹²⁾ vydává krajská hygienická stanice.

(43) Dojde-li k úmrtí na území státu, který není vázán příslušnou mezinárodní smlouvou,¹²⁾ je pro ~~převoz~~ **přepravu těla zemřelého na území České republiky nebo ~~převoz~~ **přepravu** přes její území nutný souhlas diplomatické mise nebo konzulárního úřadu příslušného k zastupování zájmů České republiky. Souhlas může být vydán po předložení ~~úmrtího listu~~ **dokladu o úmrtí podle § 22 odst. 2** a potvrzení o tom, že proti přepravě není námitek z hlediska trestněprávního nebo zdravotního, zejména že osoba, která má být přepravována, nebyla v době úmrtí nakažena nebezpečnou nemocí. **Stejný postup se uplatňuje i u těla zemřelého státního příslušníka cizího státu na území České republiky vůči diplomatickým misím nebo konzulárním úřadům států, jejichž občanem zemřelý byl.****

Díl 2

Balzamace a konzervace

§ 10

(1) Provádění balzamace a konzervace je koncesovanou živností.⁶⁾

~~(2) Žadatel o koncesi na provádění balzamace a konzervace musí prokázat svoji odbornou způsobilost, kterou se rozumí úspěšné absolvování specializované odborné přípravy zaměřené na odbornou problematiku související s balzamací a konzervací a~~

~~a) vysokoškolské vzdělání v oboru všeobecné lékařství,~~

-
b) ~~vzdělání bakalářského stupně¹³⁾ ve zdravotnických oborech,~~

-
c) ~~vyšší střední vzdělání ve zdravotnických oborech diplomovaná všeobecná sestra, diplomovaná dětská sestra, diplomovaná sestra pro intenzivní péči nebo diplomovaná porodní asistentka, anebo~~

-
d) ~~úplné střední odborné vzdělání ve zdravotnických oborech všeobecná sestra, dětská sestra nebo porodní asistentka.~~

(2) **Žadatel o koncesi na provádění balzamace a konzervace musí prokázat svoji odbornou způsobilost, kterou se rozumí úspěšné získání profesní kvalifikace Pracovník pro úpravu a přepravu lidských pozůstatků a profesní kvalifikace Pracovník pro vyšší hygienické zaopatření těl zemřelých podle zvláštního právního předpisu²⁸⁾, a absolvování specializované odborné přípravy zaměřené na odbornou problematiku související s balzamací a konzervací a**

a) vysokoškolské vzdělání v magisterském studijním programu v oblasti všeobecného lékařství,

b) vysokoškolské vzdělání v bakalářském studijním programu v oblasti zdravotnictví,

c) vyšší odborné vzdělání skupiny oborů vzdělání Zdravotnictví, Diplomovaná všeobecná sestra, Diplomovaná dětská sestra, Diplomovaná sestra pro intenzivní péči nebo Diplomovaná porodní asistentka,

d) střední vzdělání skupiny oborů vzdělání Zdravotnictví, Všeobecná sestra, Dětská sestra nebo Porodní asistentka, nebo

e) minimálně střední vzdělání s maturitní zkouškou a pětiletou praxi v provádění balzamace a konzervace.

(3) Specializovaná odborná příprava podle odstavce 2 je zajišťována podle zvláštního právního předpisu,⁷⁾ její obsah a rozsah **včetně náležitostí dokladu úspěšného absolvování specializované odborné přípravy** stanoví prováděcí právní předpis.

(4) K udělení koncese k provádění balzamace a konzervace je nutné ~~vyjádření stanovisko~~ krajské hygienické stanice⁸⁾ vydané podle zvláštního právního předpisu.⁹⁾ Krajská hygienická stanice vydá kladné ~~vyjádření stanovisko~~, pokud žadatel o koncesi ~~prokáže, že má vhodnou místnost k provádění balzamace a konzervace a~~ vybavení, které bude k provádění balzamace a konzervace užívat, není v rozporu s požadavky na ochranu veřejného zdraví.

§ 10a

Řád pro provádění balzamace a konzervace

(1) **Před zahájením provozování balzamace a konzervace je provozovatel této živnosti povinen vydat řád pro provádění balzamace a konzervace, který musí být schválen krajskou hygienickou stanicí, a vykonávat živnost v souladu s ním; obdobný postup musí být dodržen při každé změně řádu pro provádění balzamace a konzervace.**

(2) **Řád pro provádění balzamace a konzervace musí být zveřejněn na viditelném místě. Provozovatel v něm podrobně upraví zejména**

a) **rozsah poskytovaných služeb,**

b) **povinnosti osob, které provádějí balzamací a konzervaci, a dalších osob**

podílejících se na zajištění této činnosti s ohledem na zachování piety,

- c) postup při přepravě, balzamací a konzervaci lidských pozůstatků a
- d) způsob uložení a evidence balzamovaných lidských pozůstatků od jejich převzetí až po uložení do hrobu nebo hrobky, případně předání provozovateli krematoria.

§ 11

Osoba provádějící balzamací a konzervaci je

- a) povinna zdržet se ~~ve styku~~ **při kontaktu** s pozůstalými chování nešetrného k jejich citům,
- b) oprávněna převzít lidské pozůstatky k balzamací nebo konzervaci jen tehdy, je-li úmrtí doloženo listem o prohlídce mrtvého vystaveným prohlízejícím lékařem a v případě provedení pitvy doplněným o příslušné údaje lékařem, který pitvu provedl; v případě podezření ze spáchání trestného činu v souvislosti s úmrtím je kromě toho nutný i písemný souhlas státního zástupce nebo jiného orgánu činného v trestním řízení, který je k tomu oprávněn podle zvláštního právního předpisu.¹⁰⁾
- b) oprávněna převzít tělo zemřelého k balzamací nebo konzervaci jen tehdy, je-li skutečnost úmrtí doložena listem o prohlídce zemřelého vystaveným prohlízejícím lékařem a v případě provedení pitvy doplněným o příslušné údaje lékařem, který pitvu provedl; v případě podezření ze spáchání trestného činu v souvislosti s úmrtím je kromě toho nutný i písemný souhlas státního zástupce, který je k tomu oprávněn podle zvláštního právního předpisu¹⁰⁾,
- c) oprávněna jiné lidské pozůstatky převzít jen tehdy, je-li doložena identifikace jiných lidských pozůstatků.

Díl 3

Krematorium

§ 12

Zřízení krematoria

(1) Krematorium lze zřídit jen na základě územního rozhodnutí¹⁴⁾ a následného stavebního povolení; dotčenými orgány jsou vždy také krajská hygienická stanice a orgán ochrany ovzduší.

(2) ~~Ochranné pásmo okolo krematoria se zřizuje v šíři nejméně 100 m. Stavební úřad může v tomto ochranném pásmu zakázat nebo omezit provádění staveb, jejich změny a činnosti, které by byly ohrožovány provozem krematoria nebo by mohly ohrozit jeho provoz.~~

~~(3) Vlastník pozemku v ochranném pásmu má nárok na náhradu za prokázané omezení užívání pozemku. Náklady spojené s technickými úpravami v ochranném pásmu a náhrady za prokázané omezení užívání pozemku v ochranném pásmu nesou společně zřizovatel a provozovatel krematoria.~~

~~Provozování krematoria~~

~~§ 13~~

~~— (1) Provozování krematoria, zahrnující zpopelňování lidských pozůstatků nebo exhumovaných lidských ostatků a související nakládání s nimi, ukládání lidských pozůstatků, úpravu popela, jeho ukládání do uren a jejich předávání, je koncesovanou živností.⁶⁾—~~

~~— (2) Žadatel o koncesi na provozování krematoria musí prokázat svoji odbornou způsobilost, kterou se rozumí úspěšné absolvování specializované odborné přípravy zaměřené na odbornou problematiku související s provozováním krematoria a—~~

~~a) úplné střední, úplné střední odborné, vyšší odborné nebo vysokoškolské vzdělání a minimálně tříletá praxe v provozu krematoria, nebo—~~

~~b) základní vzdělání a minimálně desetiletá praxe v provozu krematoria.—~~

~~— (3) Specializovaná odborná příprava podle odstavce 2 je zajišťována podle zvláštního právního předpisu;⁷⁾ její obsah a rozsah stanoví prováděcí právní předpis.—~~

~~— (4) K udělení koncese k provozování krematoria je nutné vyjádření krajské hygienické stanice⁸⁾ vydané podle zvláštního právního předpisu.⁹⁾ Krajská hygienická stanice vydá kladné vyjádření, pokud žadatel o koncesi prokáže, že chladicí zařízení, které bude užívat pro uložení lidských pozůstatků do zpopelnění, odpovídá podmínkám stanoveným v § 7 odst. 1 písm. f).—~~

~~§ 14~~

~~— (1) Provozovatel krematoria je oprávněn převzít lidské pozůstatky ke zpopelnění a zpopelnit je jen tehdy, je-li úmrtí doloženo úmrtním listem, průvodním listem k přepravě lidských pozůstatků (umrlčí pas), zprávou oprávněného orgánu cizího státu nebo listem o prohlídce mrtvého vystaveným podle zvláštního právního předpisu; v případě podezření ze spáchání trestného činu v souvislosti s úmrtím je kromě toho nutný i písemný souhlas státního zástupce nebo jiného orgánu činného v trestním řízení, který je k tomu oprávněn podle zvláštního právního předpisu.¹⁰⁾—~~

~~— (2) Provozovatel krematoria je povinen—~~

~~a) zpopelňovat v krematoriu pouze lidské pozůstatky nebo exhumované lidské ostatky,—~~

~~b) před zahájením provozu vydat řád krematoria, který musí být schválen krajskou hygienickou stanicí, a krematorium provozovat v souladu s tímto řádem a zvláštními právními předpisy;¹⁵⁾—~~

~~e) zdržet se ve styku s pozůstalými chování nešetrného k jejich citům a umožnit při smutečních obřadech účast registrovaných církví, náboženských společností a jiných subjektů a právnických osob v souladu s projevenou vůlí osoby sjednávající pohřbení,—~~

~~d) ukládat lidské pozůstatky do zpopelnění pouze v chladicím zařízení splňujícím požadavky uvedené v § 7 odst. 1 písm. f). To neplatí, provede-li zpopelnění lidských pozůstatků do 48 hodin od jejich převzetí; v tomto případě je provozovatel krematoria povinen zajistit uložení~~

~~lidských pozůstatků do doby zpopelnění v chladicím zařízení zajišťujícím trvalé udržení teploty v rozmezí od 0 st.C do +2 st.C, i když lhůta od zjištění úmrtí prohlížejícím lékařem přesáhla nebo přesáhne 1 týden,,-~~

~~e) zajistit, aby rakev s lidskými pozůstatky byla před zasunutím do kremační pece opatřena značkou nezničitelnou ohněm obsahující číslo záznamu o zpopelnění v návaznosti na jím vedenou evidenci lidských pozůstatků a ostatků,-~~

~~f) uložit popel zbavený kovových a jiných nespalitelných příměsí spolu se značkou uvedenou v písmenu e) do pevně uzavíratelné urny a označit ji číslem záznamu o zpopelnění v návaznosti na jím vedenou evidenci lidských pozůstatků a ostatků, jménem a příjmením zemřelého, místem a datem narození, úmrtí a zpopelnění,-~~

~~g) vyzvat k převzetí a předat urnu fyzické nebo právnické osobě, která sjednala pohřbení, nebo jí pověřené osobě, způsobem a ve lhůtě stanovené řádem krematoria; pokud tato osoba do 12 měsíců ode dne zpopelnění urnu od provozovatele krematoria nepřevzme, je provozovatel krematoria oprávněn lidské ostatky uložit smísením se zemí do společného hrobu na veřejném pohřebišti.-~~

Provozování krematoria

§ 13

(1) Provozování krematoria zahrnující pohřbívání lidských pozůstatků nebo zpopelňování exhumovaných lidských ostatků v konečné rakvi a související zacházení s ní, manipulaci s lidskými ostatky, ukládání lidských ostatků do uren, jejich předávání a vedení související evidence, je koncesovanou živností⁶⁾.

(2) Žadatel o koncesi na provozování krematoria musí prokázat svoji odbornou způsobilost, kterou se rozumí úspěšné získání profesní kvalifikace Obsluha kremačního zařízení a profesní kvalifikace Administrátor krematoria podle zvláštního právního předpisu²⁸⁾ a

a) minimálně střední vzdělání s maturitní zkouškou a tříletá praxe v oblasti pohřebnictví, nebo

b) minimálně základní vzdělání a desetiletá praxe v oblasti pohřebnictví.

(3) K udělení koncese k provozování krematoria je nutné stanovisko krajské hygienické stanice⁸⁾. Krajská hygienická stanice vydá kladné stanovisko, pokud žadatel o koncesi bude pro uložení lidských pozůstatků do zpopelnění používat chladicí a mrazicí zařízení, které odpovídá podmínkám stanoveným v § 7 odst. 1 písm. f).

§ 14

(1) Provozovatel krematoria je oprávněn převzít tělo zemřelého nebo lidské ostatky ke zpopelnění a zpopelnit je jen tehdy, je-li skutečnost úmrtí doložena úmrtním listem, průvodním listem k přepravě těla zemřelého (umrlčí pas), zprávou oprávněného orgánu cizího státu nebo listem o prohlídce zemřelého vystaveným podle zvláštního právního předpisu; v případě podezření ze spáchání trestného činu v souvislosti s úmrtím je kromě toho nutný i písemný souhlas státního zástupce nebo jiného orgánu činného v trestním řízení, který je k tomu oprávněn podle zvláštního právního

předpisu¹⁰⁾.

(2) Jiné lidské pozůstatky je provozovatel krematoria oprávněn převzít ke zpopelnění jen tehdy, je-li doložena identifikace jiných lidských pozůstatků.

(3) Provozovatel krematoria je povinen

a) zpopelňovat v krematoriu pouze lidské pozůstatky nebo exhumované lidské ostatky,

b) před zahájením provozu vydat řád krematoria, který musí být schválen krajskou hygienickou stanicí a zveřejněn na viditelném místě, a krematorium provozovat v souladu s tímto řádem a zvláštními právními předpisy¹⁵⁾; obdobný postup musí být dodržen při každé změně řádu krematoria,

c) zdržet se při kontaktu s pozůstalými chování nešetrného k jejich citům a umožnit při smutečních obřadech účast registrovaných církví, náboženských společností nebo jiných osob v souladu s projevenou vůlí zemřelé osoby, a pokud se tato osoba během svého života ke smutečnímu obřadu nevyslovila, také v souladu s projevenou vůlí osob uvedených v § 114 odst. 1 občanského zákoníku,

d) ukládat lidské pozůstatky do zpopelnění pouze v konečné rakvi do chladicího nebo mrazicího zařízení splňujícího požadavky uvedené v § 7 odst. 1 písm. f). To neplatí, provede-li zpopelnění lidských pozůstatků do 48 hodin od jejich převzetí; v tomto případě je provozovatel krematoria povinen zajistit jejich uložení do doby zpopelnění v chladicím zařízení zajišťujícím trvalé udržení teploty v rozmezí od 0 °C do +5 °C, i když doba od zjištění úmrtí prohlížejícím lékařem přesáhla nebo přesáhne 1 týden,

e) zajistit, aby rakev s lidskými pozůstatky nebo exhumovanými lidskými ostatky byla před zasunutím do kremační pece opatřena značkou nezníčitelnou ohněm obsahující číslo záznamu o zpopelnění v návaznosti na jím vedenou evidenci lidských pozůstatků a lidských ostatků,

f) vypraviteli pohřbu vystavit doklad o zpopelnění obsahující

1. číslo záznamu o zpopelnění podle písmene g),

2. jednoznačnou identifikaci provozovatele krematoria a pohřební služby, který lidské pozůstatky nebo exhumované lidské ostatky do krematoria přivezl,

3. údaje o zemřelém v rozsahu jméno, popřípadě jména, a příjmení, místo a datum narození a úmrtí,

4. údaje o jiných lidských pozůstatcích v rozsahu identifikace jiných lidských pozůstatků,

5. datum pohřbení lidských pozůstatků nebo zpopelnění lidských ostatků,

g) uložit lidské ostatky zbavené kovových a jiných nespalitelných příměsí spolu se značkou uvedenou v písmenu e) do pevně uzavíratelné urny a označit ji číslem záznamu o zpopelnění v návaznosti na jím vedenou evidenci lidských pozůstatků a lidských ostatků, a údaji podle § 15 odst. 2 písm. a) a b),

h) vyzvat k převzetí a předat urnu s lidskými ostatky vypraviteli pohřbu způsobem a ve lhůtě stanovené řádem krematoria; pokud vypravitel pohřbu do 12 měsíců ode dne zpopelnění urnu od provozovatele krematoria nepřevzme, je provozovatel krematoria povinen lidské ostatky uložit do společného hrobu na veřejném pohřebišti.

§ 15

(1) Provozovatel krematoria v řádu krematoria vydaném podle § 14 odst. 23 písm. b) upraví zejména

a) postup při přijímání lidských pozůstatků a lidských ostatků ke zpopelnění, včetně druhů rakví, které je možné zpopelňovat,

b) způsob evidence lidských pozůstatků a lidských ostatků do zpopelnění,

c) povinnosti návštěvníků krematoria v souvislosti s pořádkem v krematoriu, zachováním důstojnosti tohoto místa a pravidla užívání zařízení krematoria,

ed) způsob uložení lidských pozůstatků nebo lidských ostatků,

de) podmínky zpopelňování lidských pozůstatků a lidských ostatků,

ef) způsob ukládání lidských ostatků do uren,

fg) uskladnění a předávání uren **s lidskými ostatky-**,

h) způsob výzvy a převzetí urny s lidskými ostatky a lhůtu k jejímu předání vypraviteli pohřbu.

(2) Provozovatel krematoria vede evidenci lidských pozůstatků a **lidských** ostatků, které mu byly předány ke zpopelnění, obsahující zejména

~~a) jméno a příjmení zemřelého,-~~

~~-~~

~~b) místo a datum jeho narození a úmrtí,-~~

~~-~~

~~c) rodné číslo, bylo-li přiděleno,-~~

~~-~~

~~d) datum převzetí lidských pozůstatků nebo ostatků ke zpopelnění včetně přidělení čísla v evidenci,-~~

~~-~~

~~e) datum zpopelnění,-~~

~~-~~

~~f) datum výzvy k převzetí urny a datum vydání nebo odeslání urny včetně jména, příjmení a adresy jejího příjemce, nebo pokud nebyla urna převzata podle § 14 odst. 2 písm. g), datum a místo, kde byly zpopelněné lidské ostatky uloženy do společného hrobu.~~

a) jméno, popřípadě jména, a příjmení zemřelých, jejichž těla nebo lidské ostatky byly v krematoriu zpopelněny,

b) místo a datum jejich narození a úmrtí, pokud jsou známy,

c) záznam o nebezpečné nemoci, pokud lidské pozůstatky, které byly zpopelněny, byly touto nemocí nakaženy,

d) datum a hodinu převzetí lidských pozůstatků nebo lidských ostatků ke zpopelnění, včetně přidělení čísla v evidenci,

e) druh rakve, vložky do rakve a transportního vaku,

f) jednoznačnou identifikaci osoby předávající lidské pozůstatky nebo lidské ostatky,

g) datum a hodinu uložení do chladicího, popřípadě mrazicího, zařízení,

h) datum zpopelnění a číslo záznamu o zpopelnění,

i) datum výzvy k převzetí urny s lidskými ostatky a datum jejího vydání nebo odeslání, včetně jména a adresy jejího příjemce, nebo, pokud nebyla urna převzata

podle § 14 odst. 3 písm. h), datum a místo, kde byly lidské ostatky uloženy do společného hrobu.

(3) Evidence související s provozováním krematoria podle odstavce 2 musí být vedena průkazně, pravdivě a čitelně ve formě svázané knihy. Zápisy se provádějí bez zbytečného odkladu.

HLAVA III

VEŘEJNÉ POHŘEBIŠTĚ

§ 16

(1) Provozování veřejného pohřebiště je službou ve veřejném zájmu zajišťovanou obcí v samostatné působnosti nebo registrovanou církví nebo náboženskou společností (dále jen "provozovatel pohřebiště"). Nemůže-li obec zajistit provozování veřejného pohřebiště v územním obvodu své působnosti, je povinna zajistit provozování veřejného pohřebiště v jiné obci v okolí na základě dohody s provozovatelem pohřebiště.

(2) Jestliže obec ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona provozovala veřejné pohřebiště na pozemku ve vlastnictví církve nebo náboženské společnosti, je oprávněna provozovat toto veřejné pohřebiště i nadále. V takovém případě může registrovaná církev nebo náboženská společnost ve lhůtě 6 měsíců ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona obci písemně oznámit, že nadále hodlá veřejné pohřebiště provozovat sama, a vyzvat ji ke smluvnímu vypořádání vztahů souvisejících se změnou provozovatele pohřebiště. Jestliže registrovaná církev nebo náboženská společnost ve stanovené lhůtě svůj požadavek na změnu provozovatele pohřebiště u obce neuplatní, může tak učinit nejdříve za 10 let ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona. Změnou provozovatele pohřebiště nesmí dojít k narušení provozu veřejného pohřebiště.

~~§ 17~~

Zřízení veřejného pohřebiště

~~(1) Veřejné pohřebiště lze zřídit na návrh obce nebo registrované církve nebo náboženské společnosti na pozemku v jejich vlastnictví jen na základě územního rozhodnutí a následného stavebního povolení, je-li podle zvláštního právního předpisu vyžadováno; dotčenými orgány jsou vždy také krajská hygienická stanice a vodohospodářský orgán. Mají-li být součástí veřejného pohřebiště hroby, je obec nebo registrovaná církev nebo náboženská společnost povinna kromě podkladů stanovených zvláštním právním předpisem¹⁶⁾ předložit i výsledky hydrogeologického průzkumu, z nichž je patrné, že pozemek je k takovému způsobu pohřbívání vhodný. Ke zřizování hrobů, hrobek, náhrobků a hrobových zařízení na veřejném pohřebišti není třeba povolení nebo ohlášení podle zvláštních předpisů.¹⁷⁾~~

~~(2) Ochranné pásmo okolo veřejných pohřebišť se zřizuje v šíři nejméně 100 m. Stavební úřad může v tomto ochranném pásmu zakázat nebo omezit provádění staveb, jejich změny nebo činnosti, které by byly ohrožovány provozem veřejného pohřebiště nebo by mohly ohrozit řádný provoz veřejného pohřebiště nebo jeho důstojnost.~~

~~(3) Vlastník pozemku v ochranném pásmu má nárok na náhradu za prokázané omezení užívání pozemku. Náklady spojené s technickými úpravami v ochranném pásmu a~~

~~náhrady za prokázané omezení užívání pozemku v ochranném pásmu nese provozovatel pohřebiště.~~

§ 17

Zřízení veřejného pohřebiště

Veřejné pohřebiště lze zřídit na návrh obce nebo registrované církve a náboženské společnosti jen na pozemku v jejich vlastnictví na základě rozhodnutí o změně využití území podle zvláštního právního předpisu¹⁴⁾ a následného povolení stavby, je-li podle tohoto právního předpisu vyžadováno. Dotčenými orgány jsou vždy také krajská hygienická stanice, která vydává stanovisko z hlediska ochrany veřejného zdraví, obecní úřad obce s rozšířenou působností, který vydává stanovisko z hlediska souladu s územně plánovací dokumentací a z hlediska uplatňování cílů a úkolů územního plánování, a vodoprávní úřad, který vydává stanovisko z hlediska ochrany podzemních vod. Mají-li být součástí veřejného pohřebiště hroby nebo hrobky, je obec nebo registrovaná církev a náboženská společnost povinna kromě podkladů stanovených zvláštním právním předpisem¹⁴⁾ předložit i výsledky hydrogeologického průzkumu, z nichž je patrné, že pozemek je k takovému způsobu pohřbívání vhodný. Ke zřizování jednotlivých hrobů, hrobek, úložišť jednotlivých uren a hrobových zařízení na pohřebišti není třeba rozhodnutí o jejich umístění podle zvláštního právního předpisu¹⁴⁾ ani povolení stavby.

Provozování veřejného pohřebiště

§ 18

(1) Provozování veřejného pohřebiště zahrnuje **zejména** výkopové práce související s pohřbením a exhumací, ~~pohřbívání lidských pozůstatků a lidských ostatků do hrobů nebo hrobek, provádění exhumací, ukládání, rozptýl a vsyp zpopelněných lidských pozůstatků, správu a údržbu veřejného pohřebiště, včetně komunikací a okolní zeleně, pronájem hrobových míst a vedení související evidence.~~

(2) Zajišťuje-li provozovatel veřejného pohřebiště jeho provozování prostřednictvím jiné právnické nebo **podnikající** fyzické osoby, vztahují se na tuto osobu povinnosti, ~~kte~~ **tento zákon ukládá provozovateli veřejného pohřebiště upravené v § 20 písm. a) až c), § 21 odst. 1 a v § 22 odst. 1 a 5. Tato osoba oznamuje provozovateli pohřebiště skutečnosti uvedené v § 20 písm. d).**

(3) K provozování veřejného pohřebiště a změnám řádu veřejného pohřebiště je nutný předchozí souhlas ~~územně příslušného~~ krajského úřadu. Krajský úřad vydá souhlas za předpokladu, že řád veřejného pohřebiště byl vypracován v souladu s požadavky stanovenými zákonem.

(4) Provozovatel pohřebiště je povinen předložit krajskému úřadu veškeré podklady, které si pro tento účel vyžádá.

§ 19

Řád veřejného pohřebiště

(1) Provozovatel pohřebiště **nebo právnická nebo podnikající fyzická osoba zajišťující v souladu s § 18 odst. 2 provoz veřejného pohřebiště** se při své činnosti řídí řádem veřejného pohřebiště.

(2) ~~Řád veřejného pohřebiště, umožňující stejné podmínky pro sjednání nájmu hrobového místa pro všechny občany,~~ musí být zveřejněn v místě na daném veřejném pohřebišti obvyklém. V řádu veřejného pohřebiště jeho provozovatel zejména podrobně upraví

a) podmínky pro sjednání nájmu hrobového místa, které musí být stejné pro všechny osoby,

~~ab) rozsah služeb poskytovaných na veřejném pohřebišti včetně a stanovení druhů konečných rakví pro ukládání do hrobů a hrodek, do kterých lze pohřbívat pouze v rakvích celodubových nebo z jiných tvrdých dřev, do kterých bude vložena spodní část zinkové vložky, nebo v rakvích kovových s nepropustným dnem a to včetně vložek a vystýlek do rakví, transportních vaků a rubášů,~~

~~b c) jsou-li součástí veřejného pohřebiště hroby, tlecí dobu pro lidské ostatky do nich ukládané v souladu s § 22 odst. 3,~~

d) povinnosti nájemců hrobového místa při záměru zřízení hrobky,

e) podmínky pro povolování exhumace po tlecí době,

~~e-d f) povinnosti návštěvníků veřejného pohřebiště v souvislosti s pořádkem na veřejném pohřebišti a zachováním důstojnosti tohoto místa a způsob a pravidla užívání zařízení veřejného pohřebiště (např. obřadních síní), pokud je této úpravy třeba,~~

~~d-e g) povinnosti provozovatele pohřebiště a dalších osob vykonávajících činnosti související se zajištěním řádného provozu veřejného pohřebiště,~~

~~e-f h) povinnosti nájemce hrobového místa, zejména pokud jde o rozsah údržby hrobového místa,~~

~~f-g i) dobu, po kterou je veřejné pohřebiště přístupno návštěvníkům,~~

~~g-h j) omezení vyplývající z územního rozhodnutí o zřízení veřejného pohřebiště,~~

~~h-i k) je-li veřejné pohřebiště provozováno prostřednictvím právnické nebo podnikající fyzické osoby, informace o této skutečnosti spolu s uvedením jejího jména a adresy, jde-li o fyzickou osobu, nebo názvu a sídla, jde-li o právnickou osobu,;~~

l) podmínky pro dohled nad provozovatelem pohřební služby, který na základě smlouvy s vypravitelem pohřbu hodlá na pohřebišti provádět práce podle § 4a odst. 2.

§ 20

Provozovatel pohřebiště je povinen

a) do hrobu nebo do hrobky pohřbívat pouze lidské pozůstatky nebo ukládat lidské

ostatky a provozovat veřejné pohřebiště v souladu se zveřejněným řádem veřejného pohřebiště, tímto zákonem a zvláštními právními předpisy,¹⁸⁾

~~b) stanovit stejné podmínky pro sjednání nájmu hrobového místa pro každého nájemce,~~

eb) zdržet se ve styku při kontaktu s pozůstalými chování nešetného k jejich citům a umožnit při smutečních obřadech účast registrovaných církví, náboženských společností a jiných nebo jiných osob v souladu s projevenou vůlí osob, které sjednaly pohřbení zemřelé osoby, a pokud se tato osoba během svého života ke smutečnímu obřadu nevyslovila, také v souladu s projevenou vůlí osob uvedených v § 114 odst. 1 občanského zákoníku,

ěc) vést evidenci související s provozováním veřejného pohřebiště a vypraviteli pohřbu vystavit doklad o pohřbení obsahující číslo hrobu nebo hrobky, jméno, popřípadě jména, a příjmení zemřelého, místo a datum jejího narození, úmrtí, pohřbení a jednoznačnou identifikaci právnické nebo podnikající fyzické osoby, která pohřbení provedla; u jiných lidských pozůstatků vést evidenci v rozsahu identifikace jiných lidských pozůstatků,

ed) v případě, že lidské ostatky nejsou ani po uplynutí stanovené tlecí doby zetlelé, neprodleně zajistit příslušné podklady pro stanovení nové tlecí doby ve smyslu § 22 odst. 3, na jejich základě navrhnout novou tlecí dobu, vyžádat si k ní stanovisko krajské hygienické stanice a na základě tohoto stanoviska upravit odpovídajícím způsobem řád veřejného pohřebiště,

fe) v případě zákazu pohřbívání bezodkladně písemně informovat krajský úřad a nájemce hrobových míst, pokud je mu známa jejich adresa, a současně informovat veřejnost o tomto zákazu v místě na daném veřejném pohřebišti obvyklém,

~~gf) v případě rušení veřejného pohřebiště~~

~~1. písemně informovat nájemce hrobových míst o zahájení řízení podle § 24 odst. 1, pokud je mu známa jejich adresa, a současně tuto informaci zveřejnit na místě na daném veřejném pohřebišti obvyklém,~~

~~2. písemně informovat nájemce hrobových míst o vydání rozhodnutí podle § 24 odst. 1 a datu, k němuž má být veřejné pohřebiště zrušeno, pokud je mu známa jejich adresa, a současně tuto informaci zveřejnit na místě na daném veřejném pohřebišti obvyklém,~~

~~3. pokud nájemci hrobových míst před zveřejněným dnem zrušení veřejného pohřebiště nepřemístí lidské ostatky na jiné veřejné pohřebiště, ponechat nezpopelněné lidské ostatky na místě, urny vybrat a lidské ostatky, které v nich byly obsaženy, uložit do společného hrobu na jiném veřejném pohřebišti, nebo je volně smísit se zemí,~~

~~4. je-li provozovatelem veřejného pohřebiště obec, informovat vlastníka náhrobku a ostatního hrobového zařízení, které jejich vlastník neodstraní do dne zrušení veřejného pohřebiště, že pokud se do 1 roku o tyto věci nepřihlásí, bude s nimi naloženo jako s věcmi opuštěnými; není-li provozovatelem veřejného pohřebiště obec, odevzdat obci, spolu s adresou vlastníka, náhrobky a ostatní hrobové zařízení, které jejich vlastník neodstraní do dne zrušení veřejného pohřebiště, a o tomto postupu předem vlastníka informovat s tím, že pokud se do 1 roku o tyto věci nepřihlásí, bude s nimi naloženo jako s věcmi opuštěnými,~~

~~5. pokud má být využito zrušeného veřejného pohřebiště k účelu, při kterém je třeba prohloubit terén, zajistit, aby všechny lidské ostatky byly vyzvednuty a na jiném veřejném pohřebišti uloženy do společného hrobu, a s nalezenými předměty, u nichž se předpokládá, že jsou zhotoveny z drahých kovů nebo s předměty, které mají kulturně-historickou hodnotu,~~

~~ponechanými v hrobech a hrobkách, naložit obdobně jako v bodu 4,~~
6. pokud jsou na něm vsypové a rozptylové louky, zajistit přemístění jejich travního porostu a zeminy na jiné veřejné pohřebiště.

f) v případě rušení pohřebiště splnit podmínky § 24 a

1. po podání žádosti o vydání rozhodnutí o zrušení pohřebiště u krajského úřadu informovat nájemce hrobových míst o zahájení řízení podle § 24 odst. 1, pokud je mu známa jejich adresa, a současně tuto informaci zveřejnit na místě na daném pohřebišti obvyklém,

2. písemně informovat nájemce hrobových míst o vydání rozhodnutí podle § 24 odst. 1 a datu, k němuž má být pohřebiště zrušeno, pokud je mu známa jejich adresa, a současně tuto informaci zveřejnit na místě na daném pohřebišti obvyklém,

3. pokud nájemci hrobových míst před zveřejněným dnem zrušení pohřebiště nepřemístí lidské ostatky na jiné pohřebiště, ponechat je na místě,

4. je-li provozovatelem veřejného pohřebiště obec, informovat vlastníka hrobky, náhrobku a ostatního hrobového zařízení, pokud mu je znám, že s nimi bude naloženo jako s věcmi opuštěnými; není-li provozovatelem veřejného pohřebiště obec, odevzdat tyto věci obci, na jejímž území se zrušené pohřebiště nachází, s uvedením kontaktních údajů jejich vlastníka, pokud je ke dni zrušení veřejného pohřebiště neodstraní, a o tomto postupu předem vlastníka informovat,

5. pokud má být využito zrušeného pohřebiště k účelu, při kterém je třeba prohloubit terén, zajistit exhumaci všech lidských ostatků a jejich uložení do společného hrobu na jiném pohřebišti; s nalezenými předměty, u nichž se předpokládá, že jsou zhotoveny z drahých kovů nebo s předměty, které mají kulturně-historickou hodnotu, ponechanými v hrobech a hrobkách, naložit obdobně jako v bodu 4,

6. pokud jsou na pohřebišti zřízeny vsypové a rozptylové louky, zajistit přemístění tohoto travního porostu se zeminou na jiné pohřebiště,

g) provozovateli pohřební služby nebo vypraviteli pohřbu umožnit pohřbení nebo uložení lidských ostatků na pohřebišti; provozovatel pohřebiště má nárok na úhradu přiměřených nákladů za poskytnuté související služby.

§ 21—

Evidence související s provozováním veřejného pohřebiště

~~— (1) Evidence související s provozováním veřejného pohřebiště vedená podle § 20 písm. d) obsahuje následující údaje:~~

- ~~-~~
- a) jméno a příjmení osob, jejichž lidské ostatky jsou na veřejném pohřebišti uloženy,
- ~~-~~
- b) místo a datum jejich narození a úmrtí,
- ~~-~~
- c) rodné číslo, bylo-li přiděleno,
- ~~-~~
- d) datum uložení lidských pozůstatků nebo zpopelněných lidských ostatků na veřejném pohřebišti včetně určení hrobového místa a hloubky pohřbení; u zpopelněných lidských ostatků způsob uložení jejich popela a v případě vsypu i místo jejich uložení,
- ~~-~~
- e) záznam o nebezpečné nemoci, pokud osoba, jejíž lidské pozůstatky byly uloženy do hrobu nebo hrobky, byla touto nemocí nakažena,
- ~~-~~

~~f) jméno, příjmení, adresu místa trvalého pobytu a rodné číslo nájemce hrobového místa, jde-li o fyzickou osobu, nebo obchodní jméno, nebo název firmy, sídlo a identifikační číslo osoby nájemce hrobového místa, jde-li o právnickou osobu,~~

~~g) datum uzavření nájemní smlouvy a dobu jejího trvání včetně údajů o změně smlouvy,~~

~~h) záznamy o skutečnostech uvedených v § 29 odst. 4 a 5, pokud nastaly,~~

~~i) údaje o hrobovém zařízení daného hrobového místa,~~

~~j) údaje o skutečnosti uvedené v § 20 písm. e), pokud nastala,~~

~~k) údaje o zákazu pohřbívání a době jeho trvání, pokud byl zákaz vydán,~~

~~l) v případě rušení veřejného pohřebiště údaje o skutečnostech uvedených v § 20 písm. g) bodech 3 až 6, pokud nastaly.~~

~~———(2) Provozovatel pohřebiště postupuje při zpracovávání osobních údajů vedených v evidenci související s provozováním veřejného pohřebiště podle zvláštního zákona.¹⁹⁾~~

§ 21

Evidence související s provozováním veřejného pohřebiště

(1) Evidence související s provozováním pohřebiště vedená podle § 20 písm. c) obsahuje následující údaje:

a) jméno, popřípadě jména, a příjmení zemřelých, jejichž lidské ostatky jsou na pohřebišti uloženy,

b) místo a datum jejich narození a úmrtí, pokud jsou známy,

c) údaje o jiných lidských pozůstatcích v rozsahu identifikace jiných lidských pozůstatků,

d) datum uložení lidských pozůstatků nebo lidských ostatků na pohřebišť včetně jejich exhumace, určení hrobového místa, hloubky pohřbení, druhu rakve, vložky do rakve, transportního vaku, šatů nebo rubáše; u lidských ostatků druh urny a v případě vsypu i místo jejich uložení,

e) záznam o nebezpečné nemoci, pokud lidské pozůstatky, které byly uloženy do hrobu nebo hrobky, byly touto nemocí nakaženy,

f) jméno, popřípadě jména, příjmení, adresu místa trvalého pobytu a datum narození nájemce hrobového místa, jde-li o fyzickou osobu, nebo obchodní jméno, nebo obchodní firmu, sídlo a identifikační číslo osoby nájemce hrobového místa, jde-li o právnickou osobu,

g) datum uzavření nájemní smlouvy a dobu trvání závazku včetně údajů o změně smlouvy,

h) údaje o hrobce, náhrobku a hrobovém zařízení daného hrobového místa, včetně údajů o vlastníkovi, pokud je znám,

i) údaje o skutečnosti uvedené v § 20 písm. d), pokud nastala,

j) údaje o zákazu pohřbívání a době jeho trvání, pokud byl zákaz vydán,

k) údaje o skutečnostech uvedených v § 20 písm. f) bodech 3 až 6, pokud nastaly, v případě rušení pohřebiště.

(2) Evidence související s provozováním pohřebiště podle § 20 písm. c) musí být

vedena průkazně, pravdivě a čitelně ve formě svázané knihy. Zápisy se provádějí bez zbytečného odkladu.

§ 22

Ukládání lidských pozůstatků a jejich exhumace

(1) Hroby pro ukládání lidských pozůstatků musí splňovat následující požadavky:

a) jejich hloubka musí být u dospělých osob a dětí od 10 let nejméně 1,5 m, u dětí mladších 10 let nejméně 1,2 m,

~~b) dno hrobu musí ležet nejméně 0,5 m nad hladinou podzemní vody,~~

b) dno hrobu nebo hrobky musí ležet nad úrovní kolísání hladiny podzemní vody,

c) boční vzdálenosti mezi jednotlivými hroby musí činit nejméně 0,3 m,

~~d) rakev s lidskými pozůstatky musí být po uložení do hrobu zasypána zkrupřenou zeminou ve výši minimálně 1,2 m.~~

(2) Provozovatel pohřebiště je oprávněn převzít ~~lidské pozůstatky~~ **tělo zemřelého** k pohřbení do hrobu nebo hrobky **nebo lidské ostatky k uložení** jen tehdy, je-li ~~úmrtí doloženo~~ **skutečnost úmrtí doložena** úmrtním listem, průvodním listem k přepravě ~~lidských pozůstatků těla zemřelého~~ (umrlčí pas), zprávou oprávněného orgánu cizího státu nebo listem o prohlídce ~~mrtvého zemřelého~~; v případě podezření ze spáchání trestného činu v souvislosti s úmrtím je kromě toho nutný i písemný souhlas státního zástupce nebo jiného orgánu činného v trestním řízení, který je k tomu oprávněn podle zvláštního právního předpisu¹⁰⁾. **Pro převzetí jiných lidských pozůstatků k pohřbení do hrobu nebo hrobky se postupuje obdobně, přičemž postačí doložení identifikace jiných lidských pozůstatků.**

(3) Nežpopelněné lidské ostatky musí být uloženy v hrobě po tlecí dobu, která se zřetelem ke složení půdy musí trvat minimálně 10 let. Konkrétní délku tlecí doby pro veřejné pohřebiště stanoví jeho provozovatel v řádu veřejného pohřebiště na základě výsledků hydrogeologického průzkumu ~~a~~, vyžádaného stanoviska krajské hygienické stanice ~~a~~ **místních zvyklostí.**

(4) Před uplynutím tlecí doby mohou být do téhož hrobu uloženy další lidské pozůstatky, pokud je možné je umístit nad úroveň naposledy pohřbených lidských pozůstatků a vrstva ulehlé zeminy nad rakví bude činit nejméně 1 m.

(5) Před uplynutím tlecí doby mohou být lidské ostatky exhumovány na žádost nájemce hrobového místa jen se souhlasem krajské hygienické stanice, nebo nařídí-li exhumaci v trestním řízení předseda senátu nebo státní zástupce. **Bez ohledu na uplynutí tlecí doby doloží nájemce hrobového místa k žádosti o exhumaci vždy skutečnost úmrtí podle odstavce 2 a písemný souhlas osoby uvedené v § 114 odst. 1 občanského zákoníku.** Náklady na exhumaci hradí ten, kdo o ni požádal; provozovatel pohřebiště zajistí při exhumaci provoz na pohřebišti tak, aby nebyl narušen veřejný pořádek a aby byl vyloučen přenos možné nákazy.

(6) Pokud jsou lidské ostatky uloženy v **hrobu nebo** hrobce, není třeba k jejich

přemístění v rámci hrobu nebo hrobky, nemá-li být rakev otevřena, souhlasu krajské hygienické stanice.

(7) ~~Zpopelněné lidské~~ **Lidské** ostatky je možné uložit na veřejném pohřebišti, **popřípadě exhumovat**, vždy jen se souhlasem provozovatele pohřebiště a způsobem, který odpovídá podmínkám pohřbívání **a exhumace** na daném veřejném pohřebišti.

§ 23

Zákaz pohřbívání

(1) V případě, že by dalším pohřbíváním mohlo dojít k ohrožení veřejného zdraví nebo vodního hospodářství, může o zákazu pohřbívání v části veřejného pohřebiště nebo na celém jeho území rozhodnout ~~příslušný orgán státní správy~~ **krajská hygienická stanice**.²⁰⁾

(2) Na veřejném pohřebišti, kde je zakázáno pohřbívání lidských pozůstatků do hrobů podle odstavce 1, lze nadále pohřbívat ~~jinými způsoby~~ **do hrobek**, pokud orgán, který o zákazu pohřbívání rozhodoval, nerozhodl jinak.

~~(3) Provozovatel pohřebiště je povinen o zákazu pohřbívání neprodleně informovat územně příslušný krajský úřad.~~

§ 24

Zrušení veřejného pohřebiště

(1) Veřejné pohřebiště může být zrušeno jen ve veřejném zájmu a na základě rozhodnutí ~~územně příslušného~~ krajského úřadu, kterým je současně vyhlášen i zákaz pohřbívání, je-li to nutné. Veřejné pohřebiště může být zrušeno až po uplynutí všech ~~let, na které byla hrobová místa pronajata~~ **dob, po které se provozovatel pohřebiště zavázal hrobová místa přenechat k užívání**, nejdříve však po uplynutí tlecí doby od posledního uložení lidských pozůstatků do hrobu.

(2) Je-li z důvodu veřejného zájmu výjimečně nutné zrušit veřejné pohřebiště před uplynutím ~~let~~ **dob** uvedených v odstavci 1, je ~~územně příslušný~~ krajský úřad povinen zajistit a uhradit exhumace a převezení lidských ostatků, jakož i přemístění zeminy a travního porostu z rozptylových a vsypových luk, na jiné vhodné veřejné pohřebiště.

(3) Zrušení hrobů a hrobek prohlášených za kulturní památky lze provést pouze po předchozím zrušení jejich prohlášení za kulturní památky Ministerstvem kultury.²¹⁾ Při rušení válečných hrobů se postupuje podle zvláštního právního předpisu.^{21a)}

(4) Náklady spojené s pracemi v souvislosti se zrušením veřejného pohřebiště podle § 20 ~~písm. g)~~ **písm. f)** bodů 3, 5 a 6 hradí ten, v jehož zájmu má být veřejné pohřebiště zrušeno.

(5) V případě, že obci byly předány **hrobky**, náhrobky a hrobová zařízení podle § 20 ~~písm. g)~~ **písm. f)** bodu 4 nebo cenné předměty podle § 20 ~~písm. g)~~ **písm. f)** bodu 5, obec s těmito věcmi naloží jako s věcmi opuštěnými, ~~nepřihlásí-li se o ně vlastník do 1 roku od jejich převzetí~~.²²⁾

(6) Pokud je provozovatel pohřebiště povinen postupovat podle § 20 ~~písm. g)~~ **písm. f)** bodu 6, musí provést u rozptylové louky skrývku a přemístění porostu a zeminy do hloubky 10 cm, u vsypové louky skrývku a přemístění travního porostu a zeminy do hloubky odpovídající nejnižší úrovni uložení ~~zpopelněných~~ lidských ostatků.

§ 25

Užívání hrobového místa

(1) Nájem hrobového místa (dále jen "nájem") vzniká na základě smlouvy o nájmu hrobového místa uzavřené mezi provozovatelem pohřebiště jako pronajímatelem a nájemcem (dále jen "smlouva o nájmu"). Smlouva o nájmu musí mít písemnou formu ~~a musí obsahovat výši nájemného a výši úhrady za služby spojené s nájmem, pokud je provozovatel pohřebiště poskytuje.~~

(2) V případě, že se jedná o nájem hrobového místa v podobě hrobu, musí být doba, na niž se smlouva o nájmu uzavírá, stanovena tak, aby od pohřbení mohla být dodržena tlecí doba stanovená pro veřejné pohřebiště, na němž se hrob nachází.

(3) Nájem hrobového místa lze sjednat i na dobu předcházející pohřbení nebo uložení urny. Podnájem hrobového místa je zakázán.

~~(4) Provozovatel pohřebiště je povinen během doby trvání nájmu zajistit k hrobovému místu přístup a zdržet se jakýchkoli zásahů do hrobového místa, s výjimkou případů, kdy je nezbytné bezodkladně zajistit bezpečný provoz veřejného pohřebiště. O takovémto připravovaném nebo již provedeném zásahu je provozovatel pohřebiště povinen neprodleně písemně vyrozumět nájemce.~~

(54) Nájemce je povinen vlastním nákladem zajišťovat údržbu pronajatého hrobového místa v rozsahu stanoveném smlouvou o nájmu a oznamovat provozovateli pohřebiště veškeré změny údajů potřebných pro vedení evidence veřejného pohřebiště.

~~(65) Je-li nájemcem fyzická osoba, přechází nájemné na její dědice. Je-li nájemcem právnická osoba, přechází nájem na jejího právního nástupce. Dědic nebo právní nástupce nájemce je povinen sdělit provozovateli pohřebiště nové údaje potřebné pro vedení evidence veřejného pohřebiště.~~

(5) Právo nájmu hrobového místa přechází na osobu, kterou nájemce určil, popřípadě na svěřenský fond určený nájemcem. Je-li nájemcem fyzická osoba a není-li přechod nájmu na určenou osobu možný, anebo neurčil-li nájemce nikoho, přechází právo nájmu na jeho manžela, není-li ho, na jeho děti, není-li jich, na jeho rodiče, není-li jich, na jeho sourozence; nežijí-li, pak na jejich děti. Není-li přechod práva nájmu na žádnou z těchto osob možný, přechází právo nájmu na dědice zemřelého. Osoba, na niž právo nájmu přešlo, je povinna sdělit provozovateli pohřebiště bez zbytečného odkladu údaje potřebné pro vedení evidence veřejného pohřebiště; to platí i pro správce svěřenského fondu.

(76) Provozovatel pohřebiště může odstoupit od smlouvy o nájmu, s výjimkou smlouvy o nájmu ~~hrobu~~ **hrobového místa**, kde dosud neuplynula stanovená tlecí doba, jestliže nájemce neuhradí dlužné nájemné nebo úhradu za služby spojené s nájmem do 3

měsíců ode dne, kdy ho k tomu provozovatel písemně vyzval.

~~(87) Provozovatel pohřebiště je povinen písemně upozornit nájemce na skončení sjednané doby nájmu nejméně 90 dnů před jejím skončením. Není-li mu trvalý pobyt nebo sídlo nájemce znám, uveřejní tuto informaci na veřejném pohřebišti způsobem, který je v místě obvyklý, nejméně 60 dnů před skončením sjednané doby nájmu. Jestliže nájemce podá před uplynutím sjednané doby nájmu návrh na prodloužení smlouvy o nájmu, může provozovatel pohřebiště jeho návrh odmítnout jen v případě, že~~

~~a) nájemce neplní své povinnosti podle odstavce 5,~~

~~b) nájemce neuhradil dlužné nájemné nebo úhradu za služby spojené s nájmem do 3 měsíců ode dne, kdy ho k tomu provozovatel písemně vyzval, nebo~~

~~c) má-li být veřejné pohřebiště zrušeno podle § 24 odst. 1.~~

~~————(98) Pokud si nájemce po skončení nájmu neodebere hrobové zařízení včetně urny, postupuje provozovatel pohřebiště podle § 20 písm. g) bodů 4 a 5 obdobně.~~

(7) Provozovatel pohřebiště je povinen písemně upozornit nájemce na skončení sjednané doby nájmu nejméně 90 dnů před jejím skončením. Není-li mu trvalý pobyt nebo sídlo nájemce znám, uveřejní tuto informaci na veřejném pohřebišti způsobem, který je v místě obvyklý, nejméně 60 dnů před skončením sjednané doby nájmu a po dobu minimálně jednoho roku od uplynutí tlecí doby od posledního uložení lidských pozůstatků do hrobu a odkaz na uveřejněnou informaci umístí vhodným způsobem na příslušné hrobové místo.

(8) Jestliže nájemce podá před uplynutím sjednané doby nájmu návrh na prodloužení doby trvání smlouvy o nájmu a plní své povinnosti uvedené v odstavci 4, může provozovatel pohřebiště jeho návrh odmítnout jen v případě, má-li být veřejné pohřebiště zrušeno podle § 24 odst. 1.

HLAVA IV

SANKCE

DOZOR NAD DODRŽOVÁNÍM ZÁKONA

Díl 1

Dozor v pohřebnictví

§ 25a

(1) Dozor nad dodržováním povinností právnických nebo podnikajících fyzických osob stanovených v

a) § 4 odst. 1 písm. b), c) a e) provádí ministerstvo,

b) § 4 odst. 1 písm. a) a g) provádí krajská hygienická stanice,

c) § 4 odst. 1 písm. h) provádí krajský úřad.

(2) Dozor nad dodržováním povinností provozovatelů pohřebních služeb, krematorií, osob provádějících konzervaci a balzamací a poskytovatelů zdravotních a sociálních služeb podle § 4 odst. 3, stanovených v

a) § 7 odst. 1 písm. a), c), d), g) a h), § 8 odst. 1 a 2, § 9 odst. 1, § 11 písm. a), § 14 odst. 3 písm. a), c), e), f) a g) a v § 20 písm. b) provádí ministerstvo,

b) § 6 odst. 4, § 7 odst. 1 písm. b), § 10a a v § 14 odst. 3 písm. b) provádí živnostenský úřad,

c) § 7 odst. 1 písm. f), j), k) a l), § 7 odst. 4, § 14 odst. 3 písm. d) a v § 15 odst. 2 a 3 provádí krajská hygienická stanice,

d) § 4 odst. 3 a 5, § 5 odst. 6 a v § 9 odst. 1 provádí krajský úřad.

(3) Dozor nad dodržováním povinností provozovatelů pohřebiště a právnických nebo podnikajících fyzických osob při provozování pohřebiště stanovených v § 18 odst. 2 a 3, § 19 odst. 1, § 20 písm. a), d), e), f) a g), § 20 písm. c) a v § 22 odst. 3 a 5 provádí krajský úřad.

(4) Zjistí-li orgán uvedený v odstavcích 1 až 3 nedostatky, může podle povahy zjištěného nedostatku rozhodnutím uložit osobě opatření k nápravě a stanovit lhůtu k uskutečnění opatření k nápravě.

(5) Osoba, které bylo uloženo opatření k nápravě, je povinna neprodleně oznámit orgánu uvedenému v odstavcích 1 až 3 způsob plnění a splnění uloženého opatření.

(6) Odvolání proti rozhodnutí o uložení opatření k nápravě nemá odkladný účinek.

Díl 2

Přestupky

~~§ 26~~

Přestupky

~~— (1) Přestupku se dopustí ten, kdo~~

~~a) upravuje lidské pozůstatky osoby, která byla v době úmrtí nakažena nebezpečnou nemocí,~~

~~b) ukládá nebo vystavuje konzervované nebo balzamované lidské pozůstatky do pohřbení v rozporu s podmínkami stanovenými osobou, která konzervaci nebo balzamací prováděla,~~

~~e) vystavuje lidské pozůstatky před pohřbením, nejde-li o výjimky stanovené v § 4 odst. 1 písm. e),~~

~~d) odstraňuje z lidských pozůstatků nesnímatelné náhrady,~~

~~e) nakládá s lidskými pozůstatky kontaminovanými radionuklidy v rozporu s pokyny Státního úřadu pro jadernou bezpečnost,~~

~~f) provádí pohřbení jiným způsobem než uvedeným v § 2 písm. e),~~

~~g) přepravuje lidské pozůstatky v rozporu s požadavky stanovenými v § 9,~~

-
h) nezajišťuje údržbu hrobového místa i přes písemné upozornění provozovatele pohřebiště, nebo

-
i) zachází s lidskými pozůstatky nebo lidskými ostatky způsobem dotýkajícím se důstojnosti zemřelého nebo mravního cítění pozůstalých a veřejnosti.

-
—— (2) Za přestupky podle odstavce 1 písm. b) a c) lze uložit pokutu až do výše 20 000 Kč a za přestupky podle odstavce 1 písm. a), d), e), f), g), h) a i) pokutu až do výše 50 000 Kč.

-
—— (3) O řízení ve věcech přestupků, o podmínkách odpovědnosti za přestupky, jakož i o příslušnosti k projednávání přestupků platí obecné předpisy.²³⁾

-
—— (4) Za přešůpek podle odstavce 1 se nepovažuje jednání v něm uvedené, které je správním deliktem postižitelným podle zvláštního právního předpisu.²⁴⁾

§ 27

—— Při porušení povinností provozovatelem pohřební služby, krematoria nebo osobou provádějící balzamace a konzervace se postupuje podle zvláštního právního předpisu.²⁴⁾

§ 28

—— (1) Při doзору nad činností provozovatele pohřebiště a při vymáhání povinností stanovených provozovateli pohřebiště tímto zákonem se v případě, že provozovatelem pohřebiště je obec, postupuje podle zvláštního právního předpisu.²⁵⁾

—— (2) Je-li provozovatelem pohřebiště registrovaná církev nebo náboženská společnost, vykonává dozor nad její činností podle tohoto zákona územně příslušný krajský úřad, který rovněž vymáhá splnění uložených povinností.

—— (3) Při výkonu doзору podle odstavce 2 je územně příslušný krajský úřad oprávněn

-
a) požadovat poskytnutí informací potřebných pro výkon doзору, a to ve stanovených lhůtách,

-
b) požadovat splnění povinností stanovené tímto zákonem; není-li náprava zjednána, zabezpečit náhradní výkon na náklad provozovatele pohřebiště, jestliže uloženou povinnost může splnit někdo jiný,

-
c) není-li splnění povinností podle povahy věci možné nebo účelné zabezpečit podle písmene b), vymáhat splnění povinností postupným ukládáním pokut rozhodnutími vydanými ve správním řízení; úhrn uložených pokut nesmí převýšit předpokládané náklady na plnění povinností způsobem uvedeným v písmenu b),

-
d) v odůvodněných případech upustit od vymáhání nákladů a povinností provozovatele pohřebiště podle písmen b) a c).

§ 26

Přestupky fyzických osob

- (1) Fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že**
- a) v rozporu s § 4 odst. 1 písm. a) upraví, konzervuje, balzamuje nebo vystaví tělo zemřelého nakažené nebezpečnou nemocí,**
  - b) v rozporu s § 4 odst. 1 písm. c) vystaví lidské pozůstatky před pohřbením,**
  - c) v rozporu s § 4 odst. 1 písm. d) odstraní z lidských pozůstatků nesnímatelné náhrady,**
  - d) v rozporu s § 4 odst. 1 písm. e) provede trvalé uložení lidských pozůstatků nebo jejich zpopelnění jiným způsobem než uvedeným v § 2 písm. e),**
  - e) v rozporu s § 4 odst. 1 písm. f) zachází s lidskými pozůstatky nebo lidskými ostatky způsobem dotýkajícím se důstojnosti zemřelého nebo mravního citění veřejnosti,**
  - f) v rozporu s § 4 odst. 1 písm. g) neoprávněně otevře konečnou rakev s lidskými pozůstatky nebo urnu s lidskými ostatky,**
  - g) v rozporu s § 4 odst. 1 písm. h) neoprávněně otevře hrob nebo hrobku nebo neoprávněně provádí exhumaci,**
  - h) v rozporu s § 5 odst. 6 neinformuje neprodleně příslušnou obec o skutečnostech uvedených v § 5 odst. 1.**

(2) Za přestupky podle odstavce 1 písm. a) až g) lze uložit pokutu do 100 000 Kč a za přestupek podle odstavce 1 písm. h) pokutu do 70 000 Kč.

§ 27

Přestupky právnických a podnikajících fyzických osob

- (1) Právnická nebo podnikající fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že**
- a) v rozporu s § 4 odst. 1 písm. a) upraví, konzervuje, balzamuje nebo vystaví tělo zemřelého nakažené nebezpečnou nemocí,**
  - b) v rozporu s § 4 odst. 1 písm. b) konzervuje, balzamuje nebo vystaví lidské pozůstatky, a to i konzervované nebo balzamované, nebo v rozporu s § 4 odst. 1 písm. c) vystaví lidské pozůstatky před pohřbením,**
  - c) v rozporu s § 4 odst. 1 písm. e) provede trvalé uložení lidských pozůstatků nebo jejich zpopelnění jiným způsobem než uvedeným v § 2 písm. e),**
  - d) v rozporu s § 4 odst. 1 písm. g) neoprávněně otevře konečnou rakev s lidskými pozůstatky nebo urnu s lidskými ostatky,**
  - e) v rozporu s § 4 odst. 1 písm. h) neoprávněně otevře hrob nebo hrobku nebo neoprávněně provádí exhumaci.**

(2) Právnická nebo podnikající fyzická osoba provozující pohřební službu se dopustí přestupku tím, že

- a) má umístěny chladicí nebo mrazicí zařízení a místnosti pro úpravu těla zemřelého v prostorách a areálech zdravotnického zařízení nebo zařízení sociálních služeb v rozporu s § 6 odst. 4,**
- b) nesplní povinnost upravit tělo zemřelého nebo použít k ukládání lidských pozůstatků do pohřbení rakve a zařízení podle § 7 odst. 1 písm. a),**
- c) v rozporu s § 7 odst. 1 písm. b) nevydá před zahájením provozu řád pro provozování pohřební služby, tento řád nebo jeho změna nejsou schváleny krajskou hygienickou stanicí nebo tento řád nebo jeho změnu nezveřejní na viditelném místě,**
- d) v rozporu s § 7 odst. 1 písm. c) sjednává pohřbení, a to i prostřednictvím jiné osoby, v areálech zdravotnického zařízení nebo zařízení sociálních služeb,**
- e) neuloží lidské pozůstatky v rakvi nebo k jejich uložení nepoužije chladicí nebo**

mrazicí zařízení podle § 7 odst. 1 písm. f),

f) nepředá provozovateli krematoria nebo pohřebiště spolu s lidskými pozůstatky nebo lidskými ostatky doklad o úmrtí nebo identifikaci jiných lidských pozůstatků podle § 7 odst. 1 písm. g),

g) nezajistí pro vypravitele pohřbu podmínky pro úpravu těla zemřelého a pro uložení lidských pozůstatků do rakve podle § 7 odst. 1 písm. h),

h) nevede evidenci lidských pozůstatků a lidských ostatků podle § 7 odst. 1 písm. j) a § 7 odst. 4,

i) nedodržuje požadavky na technické vybavení podle § 7 odst. 1 písm. k),

j) neprovádí desinfekci provozních prostor, místností pro úpravu těla zemřelého, chladicího a mrazicího zařízení, pracovních pomůcek a vozidel určených k přepravě lidských pozůstatků a lidských ostatků podle § 7 odst. 1 písm. l),

k) v rozporu s § 8 odst. 1 nezajistí při převozech na místo pohřbení nebo při vystavení těla zemřelého jeho oblečení do šatů nebo rubáše nebo, není-li obléknutí možné, důstojné zahalení a uložení v konečné rakvi,

l) v rozporu s § 8 odst. 2 nezajistí, aby byly lidské pozůstatky uloženy do neprodyšně uzavřené rakve nebo uloženy v chladicím, popřípadě mrazicím, zařízení, pokud přeprava nekonzervovaných nebo nebalzamovaných lidských pozůstatků přesahuje dobu 8 hodin nebo vzdálenost 500 km, nebo

m) přepravuje lidské pozůstatky nebo exhumované lidské ostatky v rozporu s § 9 odst. 1.

(3) Právnická nebo podnikající fyzická osoba provádějící balzamování a konzervaci se dopustí přestupku tím, že v rozporu s § 10a nevydá před zahájením provozu řád pro provádění balzamace a konzervace, tento řád nebo jeho změna nejsou schváleny krajskou hygienickou stanicí nebo tento řád nebo jeho změnu nezveřejní na viditelném místě.

(4) Právnická nebo podnikající fyzická osoba provozující krematorium se dopustí přestupku tím, že

a) poruší povinnost podle § 14 odst. 3 písm. a) zpopelňovat v krematoriu pouze lidské pozůstatky nebo exhumované lidské ostatky,

b) v rozporu s § 14 odst. 3 písm. b) nevydá před zahájením provozu řád krematoria, řád krematoria nebo jeho změna nejsou schváleny krajskou hygienickou stanicí nebo tento řád nebo jeho změnu nezveřejní na viditelném místě,

c) neuloží lidské pozůstatky do zpopelnění pouze v konečné rakvi do chladicího nebo mrazicího zařízení podle § 14 odst. 3 písm. d),

d) nezajistí splnění povinností související s označováním rakve podle § 14 odst. 3 písm. e),

e) nevystaví vypraviteli pohřbu doklad o zpopelnění včetně všech náležitostí podle § 14 odst. 3 písm. f),

f) nesplní některou z povinností podle § 14 odst. 3 písm. g) související s uložení lidských ostatků do urny,

g) nevede evidenci lidských pozůstatků a lidských ostatků podle § 15 odst. 2 nebo 3.

(5) Právnická nebo podnikající fyzická osoba zajišťující v souladu s § 18 odst. 2 provoz veřejného pohřebiště se dopustí přestupku tím, že

a) neoznámí bezodkladně provozovateli pohřebiště, že lidské ostatky ani po uplynutí tlecí doby nejsou zetlelé podle § 18 odst. 2,

b) neprovozuje veřejné pohřebiště v souladu s řádem veřejného pohřebiště podle § 19 odst. 1,

c) v rozporu s § 20 písm. a) pohřbívá do hrobu nebo do hrobky jiné než lidské pozůstatky nebo ukládá jiné než lidské ostatky,

d) nevede evidenci lidských pozůstatků a lidských ostatků podle § 21 odst. 1, nebo

h) nesplní při exhumaci lidských ostatků některou z povinností podle § 22 odst. 5.

(6) Provozovatel pohřebiště se dopustí přestupku tím, že

a) nevydá před zahájením provozu řád pohřebiště podle § 19 nebo neprovede jeho změnu podle § 18 odst. 3, nebo vydá řád pohřebiště nebo jeho změnu bez zveřejnění v místě na daném veřejném pohřebišti obvyklém,

b) neprovozuje veřejné pohřebiště v souladu s řádem veřejného pohřebiště podle § 19 odst. 1,

c) v rozporu s § 20 písm. a) pohřbívá do hrobu nebo do hrobky jiné než lidské pozůstatky nebo ukládá jiné než lidské ostatky,

d) neprodleně nezajistí příslušné podklady pro stanovení nové tlecí doby a na jejich základě nenavrhne novou tlecí dobu nebo si nevyžádá k návrhu nové tlecí doby stanovisko krajské hygienické stanice a neupraví odpovídajícím způsobem řád veřejného pohřebiště podle § 20 písm. d),

e) neinformuje krajský úřad, nájemce hrobových míst nebo veřejnost o zákazu pohřbívání podle § 20 písm. e),

f) nesplní v případě rušení pohřebiště některou z povinností podle § 20 písm. f),

g) neumožní provozovateli pohřební služby nebo vypraviteli pohřbu pohřbení nebo uložení lidských ostatků na pohřebišti podle § 20 písm. g),

h) nevede evidenci lidských pozůstatků a lidských ostatků podle § 21 odst. 1, nebo

i) neuloží nezpoupelněné lidské ostatky v hrobě po tlecí dobu podle § 22 odst. 3.

(7) Právnícká nebo podnikající fyzická osoba, která provozuje pohřební službu, provádí balzamace nebo konzervace, provozuje krematorium, nebo je provozovatelem veřejného pohřebiště, se dopustí přestupku tím, že poruší při kontaktu s pozůstalými některou z povinností podle § 7 odst. 1 písm. d), § 11 písm. a), § 14 odst. 3 písm. c) a § 20 písm. b).

(8) Poskytovatel uvedený v § 4 odst. 3 se dopustí přestupku tím, že

a) nepředá lidské pozůstatky umyté, a byla-li provedena pitva, zašité podle § 4 odst. 3 písm. a),

b) bezúplatně nezajistí možnost úpravy těla zemřelého a uložení lidských pozůstatků do rakve ve vhodné místnosti nebo neumožní nezbytnou hygienickou očistu podle § 4 odst. 3,

c) nezajistí uložení lidských pozůstatků podle § 4 odst. 5, nebo

d) přepravuje lidské pozůstatky nebo exhumované lidské ostatky v rozporu s § 9 odst. 1.

(9) Osoba, u které je tělo zemřelého uloženo, se dopustí přestupku tím, že v rozporu s § 5 odst. 6 neinformuje neprodleně obec o skutečnostech uvedených v § 5 odst. 1.

(10) Za přestupky podle odstavců 1 až 9 lze uložit pokutu do 200 000 Kč. Dopustí-li se právnícká nebo podnikající fyzická osoba přestupku podle odstavce 1 až 5 opakovaně, uloží se pokuta do 500 000 Kč.

§ 28

(1) Přestupky fyzických osob podle § 26 projednává obecní úřad.

(2) Přestupky právnických nebo podnikajících fyzických osob podle

a) § 27 odst. 1 písm. b) a c), § 27 odst. 2 písm. b), d), f), g), k) až m), § 27 odst. 4 písm. a), d) až f) a § 27 odst. 7 projednává ministerstvo,

b) § 27 odst. 1 písm. e), § 27 odst. 5, 6, 8 a 9 projednává krajský úřad,

c) § 27 odst. 1 písm. a) a d), § 27 odst. 2 písm. e), h) až j) a § 27 odst. 4 písm. c) a g), projednává krajská hygienická stanice,

d) § 27 odst. 2 písm. a) a c), § 27 odst. 3 a § 27 odst. 4 písm. b) projednává obecní živnostenský úřad.

(3) Porušení povinností uvedených v § 4 odst. 1 písm. e), g) a h), § 7 odst. 1 písm. c), § 7 odst. 2, § 11 písm. b) a c) a v § 14 odst. 3 písm. a), e) a g) se považuje za závažný způsob porušení podmínek stanovených zvláštním právním předpisem²⁹⁾.

(4) Přestupek je spáchán opakovaně, pokud byl spáchán do 1 roku od právní moci rozhodnutí, jímž byla tomu, kdo se ho dopustil, uložena pokuta za přestupek podle tohoto zákona.

(5) Pokuty vybírá a vymáhá orgán, který je uložil. Příjem z pokut je příjmem rozpočtu, ze kterého je hrazena činnost orgánu, který pokutu uložil.

HLAVA V

PŘECHODNÁ A ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

§ 29

Přechodná ustanovení

(1) Provozování pohřební služby nebo krematoria na základě koncesovaných živností vydaných přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona se považuje za provozování pohřební služby nebo krematoria podle tohoto zákona. Právnická nebo fyzická osoba podnikající po dni nabytí účinnosti tohoto zákona na základě koncesovaných živností vydaných přede dnem nabytí jeho účinnosti je povinna předložit živnostenskému úřadu doklady ve smyslu § 6 a 13 nejpozději do 3 let ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona; pokud požadované doklady ve stanovené lhůtě nepředloží, její oprávnění k provozování činnosti zanikne. Pokud živnostenský úřad zjistí, že předložené doklady jsou neúplné nebo dostatečně neprokazují odbornou způsobilost a právnická nebo fyzická osoba v termínu jím stanoveném doklady nedoplní nebo závady neodstraní, její oprávnění k provozování činnosti po uplynutí lhůty pro doplnění nebo odstranění závad zanikne.

(2) Živnostenská oprávnění k činnosti "Provozování pohřebišť", která podle tohoto zákona již není živností, zanikají uplynutím 1 roku ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

(3) Obdobně jako v odstavci 1 se postupuje v případě provádění balzamace a konzervace, pokud byla tato živnost provozována před účinností tohoto zákona v rámci

koncesované živnosti pohřební služba nebo provozování pohřebišť a krematorií.

(4) Do 2 let po nabytí účinnosti tohoto zákona je provozovatel pohřebiště povinen předložit dosavadním uživatelům hrobových míst návrh smlouvy o nájmu hrobového místa, pokud takové smlouvy již nejsou uzavřeny písemně. V případě, že dosavadní uživatel hrobového místa

a) není znám nebo není známa jeho adresa nebo adresa jeho právních nástupců a návrh nájemní smlouvy mu proto není možno doručit, je provozovatel pohřebiště povinen nejpozději do 24 měsíců ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona na veřejně přístupném místě na veřejném pohřebišti zveřejnit výzvu k uzavření nájemní smlouvy k takovému hrobovému místu a místo (adresu), na něž se má dosavadní uživatel nebo jeho právní nástupce obrátit, spolu s upozorněním, že pokud nebude nájemní smlouva uzavřena do 30 měsíců po dni nabytí účinnosti tohoto zákona, dosavadní užívací právo k hrobovému místu zanikne;

b) odmítne uzavřít nájemní smlouvu nebo pokud k uzavření nájemní smlouvy nedojde z důvodu jeho nečinnosti, jeho dosavadní právo k užívání hrobového místa zanikne po uplynutí 6 měsíců ode dne odmítnutí uzavřít nájemní smlouvu nebo po uplynutí 6 měsíců ode dne, kdy mu byl doručen návrh smlouvy o nájmu hrobového místa.

(5) Pokud v případech uvedených v odstavci 4 od uložení lidských pozůstatků dosud neuplynula stanovená tleci doba, dosavadní užívací právo k hrobovému místu zanikne až jejím uplynutím. Pokud jde o náhrobky a ostatní hrobové zařízení a cenné předměty nalezené v hrobech a hrobkách, k nimž zanikne dosavadní užívací právo podle odstavce 4, postupuje provozovatel hřbitova obdobně jako při zrušení veřejného pohřebiště.

(6) U válečných hrobů^{21a)} se užívací právo poskytuje bezplatně na neomezenou dobu.

(7) Obce, které provozovaly veřejné pohřebiště přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona buď samy, nebo prostřednictvím jiné právnické nebo fyzické osoby, jsou povinny upravit řád veřejného pohřebiště v souladu s tímto zákonem a vyžádat si jeho schválení územně příslušným okresním úřadem nejpozději do 6 měsíců ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

(8) Organizační složka státu, která ke dni účinnosti tohoto zákona provozuje veřejné pohřebiště, převede jeho provozování do 3 měsíců ode dne účinnosti tohoto zákona obci, na jejímž území je veřejné pohřebiště umístěno.

§ 30

(1) Není-li tímto zákonem stanoveno jinak, použijí se pro občanskoprávní vztahy podle tohoto zákona ustanovení občanského zákoníku.

(2) Pokud se v tomto zákoně požaduje předložení listu o prohlídce zemřelého, nahrazuje jej u těla plodu po ukončení těhotenství, které vykazovalo známky života, identifikace obdobná identifikaci jiných lidských pozůstatků.

(3) Krajským úřadem příslušným podle § 3 odst. 4 a 5, 18 odst. 3, § 20 písm. e), § 20 písm. f) bodu 1, 24 odst. 1 a 2 a § 25a odst. 3 je krajský úřad, v jehož správním obvodu je dané pohřebiště.

§ 30a

Působnosti stanovené krajskému úřadu podle tohoto zákona jsou výkonem přenesené působnosti.

§ 31

Zmocňovací ustanovení

Ministerstvo pro místní rozvoj vydá vyhlášku k provedení ~~§ 6 odst. 3, § 10 odst. 3 a § 13 odst. 3~~ **§ 5 odst. 4 a § 10 odst. 3.**

§ 32

Zrušovací ustanovení

Zrušují se § 9 a 10, § 12 odst. 2 a § 13 až 29 včetně poznámek pod čarou č. 9) až 15) vyhlášky Ministerstva zdravotnictví č. 19/1988 Sb., o postupu při úmrtí a o pohřebnictví.

~~²⁾ Vyhláška č. 19/1988 Sb., o postupu při úmrtí a o pohřebnictví.~~

~~³⁾ Zákon č. 308/1991 Sb., o svobodě náboženské víry a postavení církví a náboženských společností.~~

~~Zákon č. 161/1992 Sb., o registraci církví a náboženských společností.~~

³⁾ **Zákon č. 3/2002 Sb., o svobodě náboženského vyznání a postavení církví a náboženských společností a o změně některých zákonů (zákon o církvích a náboženských společnostech), ve znění pozdějších předpisů.**

⁴⁾ § 84 zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů.

^{4a)} § 80 odst. 1 písm. j) zákona č. 258/2000 Sb., ve znění zákona č. 274/2003 Sb.

⁵⁾ § 40 zákona č. 61/2000 Sb., o námořní plavbě.

⁶⁾ Příloha č. 3 k zákonu č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

~~⁷⁾ Vyhláška č. 21/1991 Sb., o bližších podmínkách zabezpečování rekvalifikace uchazečů o zaměstnání a zaměstnanců, ve znění vyhlášky č. 324/1992 Sb.~~

⁷⁾ **Vyhláška č. 176/2009 Sb., kterou se stanoví náležitosti žádosti o akreditaci vzdělávacího programu, organizace vzdělávání v rekvalifikačním zařízení a způsob jeho**

ukončení.

⁸⁾ Zákon č. 258/2000 Sb.

⁹⁾ § 52 odst. 1 zákona č. 455/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

¹⁰⁾ Trestní řád.

~~¹¹⁾ Vyhláška č. 102/1995 Sb., o schvalování technické způsobilosti a technických podmínkách provozu silničních vozidel na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů.~~

¹¹⁾ **Zákon č. 56/2001 Sb., o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích a o změně zákona č. 168/1999 Sb., o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla), ve znění zákona č. 307/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů.**

Vyhláška č. 341/2014 Sb., o schvalování technické způsobilosti a o technických podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích.

~~¹²⁾ Mezinárodní Ujednání o přepravě mrtvol, vyhlášené pod č. 44/1938 Sb.~~

¹²⁾ **Mezinárodní Ujednání o přepravě mrtvol, vyhlášené pod č. 44/1938 Sb.**

Dohoda o převozu těl zemřelých, vyhlášená pod č. 22/2012 Sb. m. s.

~~¹³⁾ Zákon č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů.~~

~~¹⁴⁾ § 32 odst. 1 písm. e) zákona č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění zákona č. 83/1998 Sb.~~

¹⁴⁾ **Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů.**

~~¹⁵⁾ Například zákon č. 309/1991 Sb., o ochraně ovzduší před znečišťujícími látkami (zákon o ovzduší), ve znění pozdějších předpisů.~~

¹⁵⁾ **Například zákon č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, ve znění pozdějších předpisů.**

~~¹⁶⁾ § 35 zákona č. 50/1976 Sb., ve znění pozdějších předpisů.~~

~~¹⁷⁾ § 54 zákona č. 50/1976 Sb.~~

¹⁸⁾ Například zákon č. 125/1997 Sb., o odpadech, ve znění pozdějších předpisů.

~~¹⁹⁾ Zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.~~

²⁰⁾ zákon č. 258/2000 sb.

zákon č. 254/2001 sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon).

²¹⁾ § 8 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění zákona č. 132/2000 Sb.

^{21a)} Zákon č. 122/2004 Sb., o válečných hrobech a pietních místech a o změně zákona č. 256/2001 Sb., o pohřebnictví a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

~~²²⁾ § 135 občanského zákoníku.~~

~~²³⁾ Zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů.~~

~~Zákon č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád), ve znění pozdějších předpisů.~~

~~²⁴⁾ Zákon č. 455/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů.~~

~~²⁵⁾ § 123 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení).~~

²⁶⁾ **Zákon č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování (zákon o zdravotních službách), ve znění pozdějších předpisů.**

²⁷⁾ **§ 91 zákona č. 372/2011 Sb.**

²⁸⁾ **Zákon č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání a o změně některých zákonů (zákon o uznávání výsledků dalšího vzdělávání), ve znění pozdějších předpisů.**

²⁹⁾ **§ 58 odst. 2 a 3 zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů.**

ČÁST DRUHÁ: Změna zákona č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku, ve znění pozdějších předpisů, s vyznačením navrhovaných změn

§ 11

- (1) Pozemky nelze vydat v případě, že
- a) k pozemku bylo zřízeno právo osobního užívání, s výjimkou případů, kdy bylo toto právo zřízeno za okolností uvedených v § 8,
  - b) na pozemku ~~byl~~ **bylo** po přechodu nebo převodu do vlastnictví státu nebo jiné právnické osoby ~~zřízen hřbitov~~ **zřízeno veřejné nebo neveřejné pohřebiště**,
  - c) pozemek byl po přechodu nebo převodu do vlastnictví státu nebo jiné právnické osoby zastavěn; pozemek lze vydat, nebrání-li stavba zemědělskému nebo lesnímu využití pozemku, nebo jedná-li se o stavbu movitou,^{9b)} nebo dočasnou,^{9c)} nebo jednoduchou,^{9d)} nebo drobnou^{9e)} a nebo stavbu umístěnou pod povrchem země. Za zastavěnou část pozemku se považuje část, na níž stojí stavba, která byla zahájena před 24. červnem 1991, a část pozemku s takovou stavbou bezprostředně související a nezbytně nutná k provozu stavby. Zahájením stavby se rozumí datum skutečného zahájení stavby, zapsané do stavebního deníku a oznámené stavebnímu úřadu, pokud byla stavba zahájena do dvou let od vydání stavebního povolení,
  - d) na pozemku byla na základě územního rozhodnutí, s výjimkou osad dočasně umístěných, zřízena zahrádková nebo chatová osada¹⁰⁾ nebo se na pozemku nachází zahrádková nebo chatová osada, která byla zřízena před 1. říjnem 1976,
  - e) na pozemku, který byl vyňat ze zemědělského půdního fondu, bylo na základě územního rozhodnutí zřízeno tělovýchovné nebo sportovní zařízení nebo se na pozemku nachází tělovýchovné nebo sportovní zařízení, které bylo zřízeno před 1. říjnem 1976,
  - f) nelze-li provést identifikaci parcel z důvodu nedokončeného přidělového řízení podle dekretu č. 12/1945 Sb., dekretu č. 28/1945 Sb., zákona č. 142/1947 Sb. a zákona č. 46/1948 Sb.

(2) V případech uvedených v odstavci 1 může být oprávněné osobě na její žádost převeden lesní pozemek přiměřené výměry a kvality, to vše v cenách ke dni 24. června 1991 a za podmínek stanovených zvláštním právním předpisem^{10a)}.

(3) V případě, že podle zvláštních předpisů došlo po přechodu nebo převodu do vlastnictví státu nebo jiné právnické osoby k omezení užívání pozemku tím, že pozemek nebo jeho část je určen pro obranu státu¹¹⁾ nebo je určen pro těžbu nerostů¹²⁾ nebo se stal podle zvláštních předpisů¹³⁾ součástí lesního půdního fondu v národním parku nebo je na území státní přírodní rezervace, chráněného naleziště, chráněného parku, chráněné zahrady, chráněné studijní plochy, pásma hygienické ochrany vodních zdrojů prvního stupně nebo chráněného přírodního výtvaru, anebo jsou významným krajinným prvkem nebo má-li překážka bránící vydání pozemku dočasný charakter, je na vůli oprávněné osoby, zda bude požadovat vydání původního pozemku nebo převod jiného pozemku ve vlastnictví státu. Pokud oprávněná osoba požádá o převod jiného pozemku, postupuje se podle § 11a.

(4) Obytnou budovu, hospodářskou budovu a jinou stavbu, patřící k původní zemědělské usedlosti, nelze vydat v případě, že zásadní přestavbou stavba ztratila svůj původní stavebně technický charakter tak, že již nesouvisí s předmětem zemědělské výroby.

(5) zrušen

(6) Pomine-li překážka, pro kterou nelze nemovitost vydat, ke dni rozhodnutí pozemkového úřadu, rozhodne pozemkový úřad o vydání nemovitosti oprávněné osobě dle § 9 odst. 4.

(7) Je-li na pozemku stavba ve vlastnictví povinné osoby, která zajišťuje zemědělskou výrobu, nebo stavba ve vlastnictví státu a má-li oprávněná osoba vůči povinné osobě nebo státu nevypořádané nároky na poskytnutí náhrad dle tohoto zákona nebo na vydání majetkového podílu dle zákona č. 42/1992 Sb. ve výši nejméně 50 % ceny stavby, může rozhodnout pozemkový úřad na návrh oprávněné osoby o vydání pozemku i se stavbou. Povinná osoba nebo stát má v takovém případě právo na náhradu ve výši, o kterou cena stavby (3a) přesáhne nevypořádané nároky oprávněné osoby.

§ 17

Pozemkové fondy

(1) Nemovitosti ve vlastnictví státu uvedené v § 1 odst. 1 spravují právnické osoby zřízené zákony České národní rady a Slovenské národní rady (dále jen "pozemkové fondy"), s výjimkou pozemků,

a) na nichž se nachází ~~hrbitov~~ **veřejné nebo neveřejné pohřebiště**,

b) které jsou určeny pro obranu státu,¹⁴⁾

c) které jsou určeny rozhodnutím o využití území pro těžbu nerostů,¹⁵⁾

d) chráněných podle zvláštních předpisů.¹⁶⁾

(2) Pokud tento zákon nestanoví jinak, postupují pozemkové fondy při převodu nemovitého majetku státu podle zvláštních předpisů.¹⁷⁾ Do schválení privatizačního projektu anebo v souladu s ním může pozemkový fond nemovitý majetek dát do užívání jiným osobám.

(3) Nemovitosti ve vlastnictví státu, na které nebylo ve lhůtě uvedené v § 13 uplatněno právo na vydání, může pozemkový úřad převést

a) do vlastnictví oprávněných osob k uspokojení jejich nároku na náhradu podle § 14 až 16 nebo § 20,

b) na spoluvlastníky těchto nemovitostí za cenových a jiných podmínek platných pro nabyvatele státního majetku převáděného pozemkovým fondem na fyzické osoby postupem podle zákona č. 92/1991 Sb., o podmínkách převodu majetku státu na jiné osoby, ve znění pozdějších předpisů, stanovených podle cenových předpisů platných ke dni převodu,

c) v naléhavých případech na osoby, které mají podle schválené stavební dokumentace uskutečnit výstavbu,

d) směnou za jiné nemovitosti,

e) na nabyvatele ze schváleného privatizačního projektu, pokud pozemky uvedené v § 1 odst. 1 tohoto zákona byly z privatizačního projektu vyňaty před jeho schválením a nelze je použít jako pozemky náhradní.

(4) Jestliže má o nemovitosti ve vlastnictví státu zájem více fyzických osob, mají přednost při postupu podle odstavce 2 dosavadní uživatelé a dále samostatně hospodařící rolníci. Z ostatních zájemců mají přednost osoby trvale bydlící v obci, v jejímž katastrálním území jsou nemovitosti.

(5) V pochybnostech o tom, zda se jedná o nemovitosti, na které se vztahuje tento zákon, rozhodují příslušné ústřední orgány státní správy republiky.

ČÁST TŘETÍ: Změna č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, s vyznačením navrhovaných změn

Příloha 3

KONCESOVANÉ ŽIVNOSTI
(K § 26 a 27)

Předmět podnikání	Požadovaná odborná a jiná zvláštní způsobilost podle § 27 odst. 1 a 2	Podmínky, jejichž splnění se vyžaduje podle § 27 odst. 3	Orgán státní správy, který se vyjadřuje k žádosti o koncesi	Poznámka
1	2	3	4	5
Provozování pohřební služby	§ 6 odst. 2 zákona č. 256/2001 Sb., o pohřebnictví a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů		krajské hygienické stanice	~~§ 6 odst. 4 zákona č. 256/2001 Sb., o pohřebnictví a o změně některých zákonů, ve znění zákona č. 67/2006 Sb.~~ § 6 odst. 3 zákona č. 256/2001 Sb., o pohřebnictví a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů
Provádění balzamace a konzervace	§ 10 odst. 2 zákona č. 256/2001 Sb., o pohřebnictví a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů		krajské hygienické stanice	§ 10 odst. 4 zákona č. 256/2001 Sb., o pohřebnictví a o změně některých zákonů, ve znění zákona č. 320/2002 Sb. pozdějších předpisů
Provozování krematoria	§ 13 odst. 2 zákona č. 256/2001 Sb., o pohřebnictví a o změně některých zákonů, ve znění zákona č. ~~67/2006 Sb.~~ pozdějších předpisů		krajské hygienické stanice	~~§ 13 odst. 4 zákona č. 256/2001 Sb., o pohřebnictví a o změně některých zákonů, ve znění zákona č. 67/2006 Sb.~~ § 13 odst. 3 zákona č. 256/2001 Sb., o pohřebnictví a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů

ČÁST ČTVRTÁ: Změna zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, s vyznačením navrhovaných změn

§ 80

Ministerstvo zdravotnictví

(1) Ministerstvo zdravotnictví k ochraně a podpoře veřejného zdraví

- a) řídí a kontroluje výkon státní správy v ochraně a podpoře veřejného zdraví, odpovídá za tvorbu a uskutečňování národní politiky ochrany a podpory veřejného zdraví včetně prevence nemocí a řídí a kontroluje její plnění; jednou za 5 let hodnotí zdravotní stav obyvatelstva a jeho vývoj z hlediska všech aspektů ovlivňujících zdravotní stav obyvatelstva a na základě provedeného hodnocení stanoví priority k řešení problémů a zlepšení zdravotního stavu obyvatelstva,
- b) řídí a kontroluje krajské hygienické stanice,
- c) rozhoduje o opravných prostředcích proti rozhodnutím krajských hygienických stanic,
- d) zajišťuje mezinárodní spolupráci v oboru své působnosti a plní úkoly vyplývající z mezinárodních smluv v ochraně a podpoře veřejného zdraví,
- e) stanoví na základě doporučení Národní imunizační komise, zřízené jako poradní orgán Ministerstva zdravotnictví, antigenní složení očkovacích látek pro pravidelná, zvláštní a mimořádná očkování a zveřejní je ve formě sdělení ve Sbírce zákonů, a to vždy do 28. února kalendářního roku; stejným postupem Ministerstvo zdravotnictví stanoví a zveřejní i změny antigenního složení očkovacích látek pro pravidelná, zvláštní a mimořádná očkování,
- f) rozhoduje ve věcech podle § 4 odst. 9, § 5 odst. 5, § 6e, § 72 odst. 1 a 2, § 73, § 83e odst. 5 a dále o námitkách, rozhoduje-li o nich podle tohoto zákona nadřízený orgán ochrany veřejného zdraví; je oprávněno povolit prodloužení mírnějšího hygienického limitu podle § 3a odst. 3; plní úkoly podle § 3a odst. 4, § 3b, § 6g, § 72 odst. 3, § 75a, § 79 odst. 5, § 83a odst. 2, § 83c odst. 3 a § 83e odst. 6; na návrh krajských hygienických stanic rozhoduje za podmínek § 37 o kategorizaci prací vykonávaných na jejich pracovištích,
- g) nařizuje mimořádná opatření při epidemii a nebezpečí jejího vzniku a mimořádná opatření k ochraně zdraví fyzických osob při výskytu nebezpečných^{26a)} a z nebezpečnosti podezřelých výrobků a nejakostních či z porušení jakosti podezřelých vod, při živelních pohromách a jiných mimořádných událostech, pokud mají být provedena celostátně nebo na území několika krajů, a rozhoduje o jejich ukončení včetně uvolnění výrobků na trh nebo do oběhu,
- h) stanoví ochranná opatření před zavlečením vysoce nakažlivých infekčních onemocnění, a rozhoduje o jejich ukončení,

i) na žádost krajské hygienické stanice dává povolení k mimořádnému očkování podle § 69 odst. 1 písm. g),

j) stanoví ~~zveřejněním na své úřední desce~~ další infekční onemocnění vyvolaná vysoce rizikovými biologickými agens a toxiny, které se považují za nebezpečnou nemoc podle zákona o pohřebnictví;^{43c)} současně vyhlásí tato další infekční onemocnění v celoplošném televizním a rozhlasovém vysílání^{43b)},

k) usměrňuje výkon státní správy v ochraně a podpoře veřejného zdraví prováděný Ministerstvem obrany a Ministerstvem vnitra,

l) sestavuje celorepublikové programy ochrany a podpory veřejného zdraví včetně prevence nemocí a zdravotních rizik; sestavuje očkovací programy a programy prevence infekce vyvolané virem lidského imunodeficitu a řídí jejich realizaci; stanoví zásady a postupy hodnocení a řízení zdravotních rizik a zásady monitorování vztahů zdravotního stavu obyvatelstva a faktorů životního prostředí a životních a pracovních podmínek a řídí jejich realizaci; řídí výchovu k podpoře a ochraně veřejného zdraví,

m) uděluje a zrušuje pověření k provádění autorizace, organizování a provádění kursů v hodnocení zdravotních rizik,

n) přezkoumává kontrolní plány sestavené krajskými hygienickými stanicemi, které určují priority činnosti na úseku státního zdravotního dozoru,

o) koordinuje činnost a spolupráci s jinými státními a nestátními orgány a organizacemi, včetně registrovaných občanských sdružení, jakož i se sociálními partnery v oblastech souvisejících s výkonem státní správy na úseku ochrany a podpory veřejného zdraví,

p) přijímá opatření na základě a v mezích přímo použitelných předpisů Evropské unie a plní další úkoly vyplývající pro členský stát z přímo použitelných předpisů Evropské unie na úseku potravinového práva, předmětů běžného užívání uvedených v § 25 písm. a) a b) a výrobků přicházejících do přímého styku s vodou, pokud tento zákon nebo zvláštní právní předpis nestanoví, že je plní krajské hygienické stanice,

q) pořizuje, a dojde-li k podstatnému vývoji, který významně ovlivňuje stávající hlukovou situaci, aktualizuje, nejdéle však jednou za 5 let, strategické hlukové mapy, jejichž součástí jsou mezní hodnoty hlukových ukazatelů; mezní hodnotou hlukových ukazatelů se rozumí hodnota hlukových ukazatelů, při jejímž překročení dochází ke škodlivému zatížení životního prostředí, k jehož odstranění nebo snížení jsou vypracovávány akční plány,

r) zpřístupňuje veřejnosti strategické hlukové mapy, vypracované podle písmene q),

s) prováděcím právním předpisem upraví stanovení hlukových ukazatelů, jejich mezní hodnoty, základní požadavky na obsah strategických hlukových map a akčních plánů, jejichž součástí jsou návrhy tichých oblastí, podrobnosti týkající se způsobu a rozsahu informování veřejnosti o strategických hlukových mapách, o přípravě návrhů akčních plánů a účasti veřejnosti na této přípravě a o vypracovaných akčních plánech. Akčním plánem se rozumí

plán obsahující opatření, jejichž účelem je ochrana před škodlivými a obtěžujícími účinky hluku, včetně snížení hluku, stanovenými podle § 34,

t) koordinuje zpracování akčních plánů, dále pořizuje souhrn akčního plánu na základě akčních plánů předložených krajskými úřady a Ministerstvem dopravy, jejichž součástí jsou tiché oblasti v aglomeraci vymezené krajskými úřady a tiché oblasti ve volné krajině stanovené Ministerstvem životního prostředí. Tichou oblastí v aglomeraci se rozumí oblast, která není vystavena hluku většímu, než je mezní hodnota hlukového ukazatele nebo než je nejvyšší přípustná hodnota hygienického limitu hluku stanoveného podle § 34. Tichou oblastí ve volné krajině se rozumí oblast, která není rušena hlukem z dopravy, průmyslu nebo rekreačních aktivit,

u) spolupracuje s příslušnými orgány sousedních členských států Evropské unie na strategickém hlukovém mapování v blízkosti hranic,

v) usměrňuje řízení jakosti vod v povrchových vodách uvedených v seznamu podle § 6g krajskými hygienickými stanicemi, zejména určuje v souladu s podmínkami upravenými právem Evropské unie¹⁾ počet koupacích sezón, na jejichž základě sestaví krajské hygienické stanice soubory údajů pro posuzování jakosti vod, a to po předchozím informování Evropské komise v rozsahu upraveném právem Evropské unie¹⁾,

x) přijímá žádosti podle přímo použitelného předpisu Evropské unie na úseku materiálů a předmětů pro styk s potravinami o povolení nové látky dosud neuvedené na seznamu látek, jejichž užití při výrobě materiálů a předmětů určených pro styk s potravinami je povoleno, jakož i žádosti o změnu povolení vydaných podle tohoto přímo použitelného předpisu Evropské unie,

x) zajišťuje a koordinuje zpracování Pandemického plánu České republiky a zpracovává Pandemický plán zdravotnictví,

y) přijímá opatření na základě a v mezích přímo použitelných předpisů Evropské unie na úseku prevence infekčních nemocí a plní další úkoly na tomto úseku vyplývající pro členský stát z přímo použitelných předpisů Evropské unie sdělováním zpráv zasílaných do Sítě společenství prostřednictvím systému včasného varování a reakce a dále poskytuje vědecká a technická data, která se posílají Evropského střediska pro prevenci a kontrolu nemocí týkající⁸³⁾; sdělováním zpráv a poskytováním vědeckých a technických dat může pověřit právníckou osobu nebo organizační složku státu zřízenou k plnění úkolů v oboru své působnosti.

(2) Za hluk se pro účely postupu podle odstavce 1 písm. q) až u) a podle § 81, 81a, 81b a 81c považuje hluk, kterému jsou lidé vystaveni v zastavěných územích, ve veřejných parcích a tichých oblastech v aglomeracích, v tichých oblastech ve volné krajině, v blízkosti škol, nemocnic a ostatních oblastech a územích citlivých na hluk. Nepovažuje se za něj hluk způsobený osobou, která je mu vystavena, hluk v domácnostech, sousedský hluk, hluk z rekreačních aktivit, hluk na pracovištích, hluk uvnitř dopravních prostředků a hluk způsobený vojenskou činností v objektech důležitých pro obranu státu.

(3) Pro výkon státního zdravotního dozoru je Ministerstvo zdravotnictví oprávněno stanovit orgánům ochrany veřejného zdraví uvedeným v § 78 odst. 1 písm. b) a c) rozsah a četnost kontrol a konkretizaci kontrolních postupů.

(4) Pro řešení sporů o použití metody vyšetřování faktorů pracovních podmínek a hodnocení zátěže organismu neupravené právními předpisy je Ministerstvo zdravotnictví oprávněno stanovit rozhodčí metodu zahrnující strategii odběru, transportu, uchovávání a zpracování vzorků, jejich analýzy, hodnocení a kontroly kvality měření.

(5) Zjistí-li Ministerstvo zdravotnictví na základě významných důkazů, že výrobek, nad nímž vykonává státní zdravotní dozor orgán ochrany veřejného zdraví, přestože splňuje požadavky práva Evropské unie, představuje nebezpečí pro zdraví^{43d}), může dočasně zakázat používání takového výrobku, jeho uvádění na trh nebo podrobit tento výrobek zvláštním podmínkám a rozhodnout o ukončení platnosti takového zákazu.

(6) O postupu podle odstavce 5 a jeho důvodech uvědomí Ministerstvo zdravotnictví neprodleně ostatní členské státy Evropské unie a Komisi Evropské unie. Má-li Komise Evropské unie za to, že postup podle odstavce 5 je neodůvodněný, Ministerstvo zdravotnictví platnost zákazu za podmínek stanovených přímo použitelným předpisem Evropské unie ukončí.

(7) Ministerstvo zdravotnictví je dále oprávněno stanovit, že výrobky upravené přímo použitelnými předpisy Evropské unie, tímto zákonem nebo zvláštními právními předpisy, podle nichž orgány ochrany veřejného zdraví vykonávají nad jejich uvedením na trh, distribucí nebo uvedením do oběhu státní správu, jsou nebezpečné, jestliže byly jako takové označeny orgány Evropské unie, Světovou zdravotnickou organizací nebo v systémech pro rychlou výměnu informací Evropské unie. Povinnosti osob při výskytu nebezpečných výrobků stanoví zvláštní právní předpis^{26a}) nebo přímo použitelné předpisy Evropské unie. Dočasné pozastavení nebo omezení uplatňování zvláštních opatření nebo jiných přímo použitelných předpisů Evropské unie, stanovené Ministerstvem zdravotnictví na základě přímo použitelných předpisů Evropské unie, vyhlásí Ministerstvo zdravotnictví zveřejněním na své úřední desce a úředních deskách krajských hygienických stanic (Hygienické stanice hlavního města Prahy) umístěných v sídlech těchto správních úřadů a na jejich územních pracovištích. Stanovení a opatření podle tohoto odstavce zpřístupní Ministerstvo zdravotnictví i způsobem umožňujícím dálkový přístup. Toto stanovení a opatření není rozhodnutím vydaným ve správním řízení.

(8) V Ministerstvu zdravotnictví se zřizuje služební místo hlavního hygienika České republiky, který má postavení náměstka pro řízení sekce podle zákona o státní službě; ve věcech ochrany a podpory veřejného zdraví vystupuje hlavní hygienik České republiky jako orgán Ministerstva zdravotnictví. Hlavního hygienika České republiky jmenuje vláda; na jeho výběr, jmenování a odvolání se přiměřeně použijí ustanovení zákona o státní službě o výběru, jmenování a odvolání vedoucího služebního úřadu v ústředním správním úřadu.

§ 94a

Opatření obecné povahy

(1) Monitorovací kalendář podle § 82a odst. 1 písm. a) vydá krajská hygienická stanice jako opatření obecné povahy. Toto opatření obecné povahy nabývá účinnosti patnáctým dnem po dni vyvěšení veřejné vyhlášky v sídle krajské hygienické stanice. Jeho projednání je veřejné.

(2) Opatření na úseku řízení jakosti vod ke koupání podle § 82a odst. 1 písm. b) a c) a opatření orgánu ochrany veřejného zdraví podle § 82a písm. d) a na úseku předcházení vzniku a šíření infekčních onemocnění, ochrany veřejného zdraví před nebezpečnými a z nebezpečnosti podezřelými výrobky a vodami podle § 80 odst. 1 písm. g), h), p), y), § 80 odst. 5, 6, 7 a § 82 odst. 2 písm. l), m), p), která se týkají obecně vymezeného okruhu adresátů, **a stanovení dalších infekčních onemocnění podle § 80 odst. 1 písm. j)**, vydá příslušný orgán ochrany veřejného zdraví jako opatření obecné povahy. Opatření obecné povahy se vydává bez řízení o návrhu opatření obecné povahy. Toto opatření obecné povahy nabývá účinnosti dnem vyvěšení na úřední desce orgánu ochrany veřejného zdraví, který opatření vydal, a vyvěšuje se na dobu nejméně 15 dnů. Jde-li o opatření obecné povahy Ministerstva zdravotnictví, zašle je Ministerstvo zdravotnictví též krajským hygienickým stanicím, které jsou povinny jej bezodkladně vyvěsit na svých úředních deskách na dobu nejméně 15 dnů.

(3) Opatření obecné povahy v den následující po dni nabytí jeho účinnosti opatří příslušný orgán ochrany veřejného zdraví záznamem o jeho účinnosti.

(4) Pokud pominuly nebo se změnilы důvody pro vydání opatření obecné povahy podle odstavce 2, orgán ochrany veřejného zdraví je bezodkladně zruší nebo změní; odstavce 2 a 3 se použijí obdobně.

ČÁST PÁTÁ: Změna zákona č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu a o změně některých zákonů (zákon o vodovodech a kanalizacích), ve znění pozdějších předpisů, s vyznačením navrhovaných změn

§ 20

Vodné a stočné

- (1) Vodné a stočné má jednosložkovou nebo dvousložkovou formu.
- (2) Jednosložková forma je součinem ceny podle cenových předpisů^{17a)} a množství odebrané vody podle § 16 nebo vypouštěných odpadních vod a srážkových vod podle § 19.
- (3) Dvousložková forma obsahuje složku, která je součinem ceny podle cenových předpisů^{17a)} a množství odebrané vody podle § 16 nebo vypouštěných odpadních vod a srážkových vod podle § 19 a pevnou složku stanovenou v závislosti na kapacitě vodoměru, profilu přípojky nebo ročního množství odebrané vody. Podíl jednotlivých složek stanoví cenový předpis.^{17a)} Způsob výpočtu pevné složky stanoví prováděcí právní předpis.
- (4) Vodné a stočné se hradí v jednosložkové formě, pokud obec nestanoví obecně závaznou vyhláškou vydanou v samostatné působnosti úhradu vodného a stočného ve dvousložkové formě, včetně druhu stanovení pevné složky. O úhradě vodného a stočného ve dvousložkové formě včetně druhu stanovení pevné složky může také rozhodnout nejvyšší orgán právnické osoby, která je vlastníkem vodovodů a kanalizací a ve které výkon hlasovacích práv nejméně ve dvoutřetinové většině drží obec.
- (5) Je-li voda dodávána vlastníkem vodovodu, popřípadě jeho provozovatelem jiné osobě, než je odběratel, rozhoduje o formě vodného vlastníků tohoto vodovodu.
- (6) Povinnost platit za odvádění srážkových vod do kanalizace pro veřejnou potřebu se nevztahuje na plochy dálnic, silnic, místních komunikací a účelových komunikací¹⁵⁾ veřejně přístupných, plochy drah celostátních a regionálních včetně pevných zařízení potřebných pro přímé zajištění bezpečnosti a plynulosti drážní dopravy s výjimkou staveb, pozemků nebo jejich částí využívaných pro služby, které nesouvisí s činností provozovatele dráhy nebo drážního dopravce, zoologické zahrady, **veřejná a neveřejná pohřebiště** a plochy nemovitostí určených k trvalému bydlení a na domácnosti.
- (7) Povinnost platit vodné a stočné se nevztahuje na jednotky požární ochrany při záchranných a likvidačních pracích³¹⁾.
- (8) Vlastník vodovodu nebo kanalizace, popřípadě jejich provozovatel, pokud tak vyplývá ze smlouvy uzavřené podle § 8 odst. 2, je povinen předložit odběrateli na jeho žádost úplný výpočet ceny pro vodné a stočné podle struktury uvedené v odstavci 9.
- (9) Členění nákladových položek, jejich obsah, objemové a množstevní položky a jejich podíl při výpočtu ceny podle cenových předpisů pro vodné a stočné stanoví prováděcí právní předpis.

¹⁵⁾ Zákon č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů.

^{17a)} Zákon č. 526/1990 Sb., o cenách, ve znění pozdějších předpisů.

³¹⁾ Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

ČÁST ŠESTÁ: Změna zákona č. 449/2001 Sb., o myslivosti, ve znění pozdějších předpisů, s vyznačením navrhovaných změn

§ 2

Vymezení pojmů

Pro účely tohoto zákona se rozumí

a) myslivostí soubor činností prováděných v přírodě ve vztahu k volně žijící zvěři jako součástí ekosystému a spolková činnost směřující k udržení a rozvíjení mysliveckých tradic a zvyků jako součástí českého národního kulturního dědictví,

b) zvěří obnovitelné přírodní bohatství představované populacemi druhů volně žijících živočichů uvedených v písmenech c) a d),

c) druhy zvěře, které nelze lovit podle mezinárodních smluv, jimiž je Česká republika vázána a které byly vyhlášeny ve Sbírce zákonů nebo ve Sbírce mezinárodních smluv,³⁾ nebo druhy zvěře, které jsou zvláště chráněnými živočichy podle zvláštních právních předpisů⁴⁾ a nebyla-li k jejich lovu povolena výjimka podle těchto předpisů:

- savci: bobr evropský (*Castor fiber*), kočka divoká (*Felis silvestris*), los evropský (*Alces alces*), medvěd hnědý (*Ursus arctos*), rys ostrovid (*Lynx lynx*), vlk euroasijský (*Canis lupus*), vydra říční (*Lutra lutra*),

- ptáci: čírka modrá (*Anas querquedula*), čírka obecná (*Anas crecca*), havran polní (*Corvus frugilegus*), holub doupňák (*Columba oenas*), jeřábek lesní (*Bonasa bonasia*), jestřáb lesní (*Accipiter gentilis*), káně lesní (*Buteo buteo*), káně rousná (*Buteo lagopus*), kopřivka obecná (*Anas strepera*), kormorán velký (*Phalacrocorax carbo*), koroptev polní (*Perdix perdix*), krahujec obecný (*Accipiter nisus*), krkavec velký (*Corvus corax*), křepelka polní (*Coturnix coturnix*), lžičák pestrý (*Anas clypeata*), moták pochop (*Circus aeruginosus*), poštolka obecná (*Falco tinnunculus*), racek chechtavý (*Larus ridibundus*), raroh velký (*Falco cherrug*), sluka lesní (*Scolopax rusticola*), sojka obecná (*Garrulus glandarius*), sokol stěhovavý (*Falco peregrinus*), tetřev hlušec (*Tetrao urogallus*), tetřívka obecná (*Lyrurus tetrix*), volavka popelavá (*Ardea cinerea*), výr velký (*Bubo bubo*),

d) druhy zvěře, kterou lze obhospodařovat lovem:

- savci: daněk skvrnitý (*Dama dama*), jelen evropský (*Cervus elaphus*), jelenec běloocasý (*Odocoileus virginianus*), jezevec lesní (*Meles meles*), kamzík horský (*Rupicapra rupicapra*), koza bezoárová (*Capra aegagrus*), králík divoký (*Oryctolagus cuniculus*), kuna lesní (*Martes martes*), kuna skalní (*Martes foina*), liška obecná (*Vulpes vulpes*), muflon (*Ovis musimon*), ondatra pižmová (*Ondatra zibethica*), prase divoké (*Sus scrofa*), sika Dybowského (*Cervus nippon dybowskii*), sika japonský (*Cervus nippon nippon*), srnec obecný (*Capreolus capreolus*), tchoř tmavý (*Mustela putorius*), tchoř stepní (*Mustela eversmannii*) a zajíc polní (*Lepus europaeus*),

- ptáci: bažant královský (*Syrnaticus reevesii*), bažant obecný (*Phasianus colchicus*), hrdlička zahradní (*Streptopelia decaocto*), holub hřivnáč (*Columba palumbus*), husa běločelá (*Anser albifrons*), husa polní (*Anser fabalis*), husa velká (*Anser anser*), kachna divoká (*Anas platyrhynchos*), krocán divoký (*Meleagris gallopavo*), lyska černá (*Fulica atra*), orebice horská (*Alectoris graeca*), perlička obecná (*Numida meleagris*), polák chocholačka (*Aythya fuligula*), polák velký (*Aythya ferina*), straka obecná (*Pica pica*), špaček obecný (*Sturnus vulgaris*), vrána obecná (*Corvus corone*),

e) nehonebními pozemky pozemky uvnitř hranice současně zastavěného území obce, jako náměstí, návsi, tržiště, ulice, nádvoří, cesty, hřiště a parky, pokud nejde o zemědělské nebo lesní pozemky mimo toto území, dále pozemky zastavěné, sady, zahrady a školky řádně ohrazené, oplocené pozemky sloužící k farmovému chovu zvířete,¹⁾ ²⁾ obvod dráhy, dálnice, silnice, letiště se zpevněnými plochami, ~~hřbitovy~~ **veřejná a neveřejná pohřebiště** a dále pozemky, které byly za nehonební prohlášeny rozhodnutím orgánu státní správy myslivosti,

f) honebními pozemky všechny pozemky v písmenu e) neuvedené,

g) souvislými honebními pozemky takové honební pozemky, jestliže se lze dostat z jednoho na druhý bez překročení cizího pozemku; úzké pozemkové pruhy nepřerušují tuto souvislost, leží-li však ve směru podélném, nezakládají souvislost mezi pozemky jimi spojenými; za takové pruhy se nepovažují dálnice, silnice dálničního typu, přehrady a letiště se zpevněnými plochami,

h) právem myslivosti souhrn práv a povinností zvěř chránit, cílevědomě chovat, lovit, přivlastňovat si ulovenou nebo nalezenou uhynulou zvěř, její vývojová stadia a shozy paroží, jakož i užívat k tomu v nezbytné míře honebních pozemků,

i) honitbou soubor souvislých honebních pozemků jednoho nebo více vlastníků vymezený v rozhodnutí orgánu státní správy myslivosti, v němž lze provádět právo myslivosti podle tohoto zákona,

j) oborou druh honitby s podmínkami pro intenzivní chov zvířete s obvodem trvale a dokonale ohrazeným nebo jinak uzpůsobeným tak, že chovaná zvěř z obory nemůže volně vybíhat,

k) bažantnicí část honitby, v níž jsou vhodné podmínky pro intenzivní chov bažantů; vyhláška stanoví způsob posouzení těchto podmínek a postup, jakým bude vymezena část honitby jako bažantnice,

l) jakostní třídou honitby stupeň její úživnosti; vychází z přírodních podmínek v honitbě a stanovuje ji orgán státní správy myslivosti ve spolupráci s orgány státní správy lesů, zemědělství a ochrany přírody, a to vždy, když dojde ke změně podmínek úživnosti v honitbě,

m) držitelem honitby osoba, které byla rozhodnutím orgánu státní správy myslivosti honitba uznána,

n) uživatelem honitby držitel honitby, pokud honitbu využívá sám, nebo osoba, které držitel honitby honitbu pronajal,

o) za vlastníka honebního pozemku se pro účely tohoto zákona považuje i právnická osoba, která byla k výkonu vlastnických práv státu a jiných majetkových práv státu na pozemcích ve vlastnictví státu zřízena nebo založena.

§ 41

Povolení lovu na nehonebních pozemcích

(1) Vznikne-li potřeba jednorázově omezit nebo trvale regulovat stavy některého druhu zvěře, popřípadě i jiných živočichů (například zdivočelých holubů ve městech) na nehonebních pozemcích, povolí lov na těchto pozemcích na žádost jejich vlastníků, popřípadě

nájemců nebo z vlastního podnětu orgán státní správy myslivosti. Povolit lze lov i mimo dobu lovu. Provedením lovu orgán státní správy myslivosti pověří uživatele honitby, v jejímž obvodu jsou nehonební pozemky, popřípadě uživatele nejbližší honitby, kterému také patří ulovená zvěř; v katastrálních územích, v nichž není žádný honební pozemek, pověří osoby, které mají platné lovecké lístky; ulovená zvěř patří těmto osobám. Orgán státní správy myslivosti v pověření stanoví podmínky pro provedení lovu, zejména určí denní dobu, zásady vzájemné koordinace postupu osob nebo omezení vstupu na ~~hřbitovy~~ **veřejná a neveřejná pohřebiště** nebo do chatových a zahrádkářských osad. Pokud se jedná o nehonební pozemky prohlášené orgánem státní správy myslivosti z důvodů bezpečnostních nebo vojenských (§ 17 odst. 2), provádí lov na těchto pozemcích organizace v oboru působnosti Ministerstva obrany.

(2) Pověřené osoby a osoby určené příslušným uživatelem honitby jsou oprávněny vstupovat s loveckou zbraní, loveckým psem, popřípadě loveckým dravcem na nehonební pozemky, a to po předchozím souhlasu vlastníka, popřípadě nájemce nehonebních pozemků.

ČÁST SEDMÁ: Změna zákona č. 139/2002 Sb., o pozemkových úpravách a pozemkových úřadech a o změně zákona č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku, ve znění pozdějších předpisů, s vyznačením navrhovaných změn

§ 3

Předmět a obvod pozemkových úprav

(1) Předmětem pozemkových úprav jsou všechny pozemky v obvodu pozemkových úprav (odstavec 2) bez ohledu na dosavadní způsob využívání a existující vlastnické a užívací vztahy k nim.

(2) Obvod pozemkových úprav je území dotčené pozemkovými úpravami, které je tvořeno jedním nebo více celky v jednom katastrálním území. Bude-li to pro obnovu katastrálního operátu třeba, lze do obvodu pozemkových úprav zahrnout i pozemky, které nevyžadují řešení ve smyslu ustanovení § 2, ale je u nich třeba obnovit soubor geodetických informací.³⁾ Je-li to k dosažení cílů pozemkových úprav vhodné, lze do obvodu pozemkových úprav zahrnout rovněž pozemky v navazující části sousedícího katastrálního území. Jde-li o katastrální území v obvodu působnosti jiného pozemkového úřadu, než který zahájil řízení o pozemkových úpravách, zahrne pozemkový úřad, který řízení zahájil, předmětné pozemky do obvodu pozemkových úprav po dohodě s pozemkovým úřadem, v jehož obvodu působnosti se příslušné pozemky nacházejí. O takových pozemcích rozhoduje pozemkový úřad, který řízení zahájil.

(3) Pozemky určené pro těžbu vyhrazených nerostů na základě stanoveného dobývacího prostoru,⁵⁾ pozemky určené pro obranu státu, pozemky zastavěné stavbou ve vlastnictví státu, pozemky vodních toků a pozemky chráněné podle zvláštních předpisů⁶⁾ lze řešit v pozemkových úpravách (§ 2) jen se souhlasem jejich vlastníka a příslušného správního úřadu. Pozemky zastavěné stavbou, která není ve vlastnictví státu, pozemek funkčně související s touto stavbou včetně přístupové cesty, zahrady, pozemky v zastavěném území, pozemky v zastavitelných plochách⁴⁾ a pozemky, na nichž se nacházejí **hřbitovy veřejná nebo neveřejná pohřebiště**, lze řešit v pozemkových úpravách jen se souhlasem jejich vlastníka. Pokud se vlastníci ve lhůtě stanovené pozemkovým úřadem nevyjádří, má se za to, že s řešením v pozemkových úpravách souhlasí. Pozemky podle tohoto odstavce se pro účely pozemkových úprav v případě jejich směn oceňují podle druhu původních pozemků; nelze-li toto zjistit, oceňují se podle druhu nejbližšího zemědělského pozemku. Pozemky neřešené ve smyslu § 2, u nichž se pouze obnovuje soubor geodetických informací, se neoceňují.

(4) Pozemky ve vlastnictví státu, jejichž původním vlastníkem byly církve, náboženské řády a kongregace, se do doby vydání rozhodnutí podle § 11 odst. 4 vedou a řeší odděleně od ostatní půdy ve vlastnictví státu. Tyto pozemky se nepoužijí na společná zařízení jako v případě půdy ve vlastnictví státu (§ 9 odst. 17), lze však s nimi nakládat ve smyslu ustanovení § 2. Na nově vzniklé pozemky podle schváleného návrhu se nahlíží jako na původní majetek podle zvláštního právního předpisu⁸⁾. Tato skutečnost se za účelem vyznačení v katastru nemovitostí uvede v rozhodnutí vydávaném podle § 11 odst. 8.

ČÁST OSMÁ: Změna zákona č. 326/2004 Sb., o rostlinolékařské péči a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, s vyznačením navrhovaných změn

§ 2

Základní pojmy

(1) Pro účely tohoto zákona se rozumí

a) rostlinami živé rostliny a živé části rostlin včetně semen, přičemž za živé části rostlin se pokládají

1. plody v botanickém smyslu, s výjimkou plodů zmrazených na teplotu méně než mínus 18 st. C (dále jen "hluboce zmrazené"),
2. zelenina, s výjimkou hluboce zmrazené,
3. hlízy, cibule, oddenky a jiné podzemní části sloužící k rozmnožování,
4. řezané květiny,
5. větve s listy nebo jehlicemi,
6. uříznuté stromy s listy nebo jehlicemi,
7. listí nebo jehličí,
8. rostlinné buněčné a pletivové kultury,
9. živý pyl,
10. rouby, očka a řízky a
11. jiné části rostlin, které mohou být stanoveny postupem podle předpisu Evropské unie 1 a),

b) semeny podle písmene a) semena v botanickém smyslu s výjimkou těch, která nejsou určena k pěstování (dále jen "osivo"),

c) rostlinnými produkty produkty rostlinného původu nezpracované nebo zpracované jednoduchým způsobem, jako je mletí, sušení nebo lisování, pokud nejsou rostlinami,

d) jinými předměty předměty jiné než rostliny nebo rostlinné produkty, které mohou být nositeli škodlivých organismů a podléhají úředním opatřením,

e) dřevem dřevo se zcela nebo částečně zachovaným přirozeným oblým povrchem, s kůrou nebo bez kůry, nebo ve formě třísek, štěpků, pilin, zbytků dřeva a dřevního odpadu; s výjimkou ustanovení vztahujících se k dovozu a uvádění na trh rostlin, rostlinných produktů a jiných předmětů stanovených prováděcím právním předpisem se dřevem rozumí též dřevo, které je ve formě výplně, prokladů, palet nebo obalového materiálu, používaných k přepravě předmětů všeho druhu za předpokladu, že představuje rostlinolékařské riziko,

f) pěstováním činnosti spojené s umístěním rostlin, které zajišťují jejich další růst nebo rozmnožování,

g) rostlinami určenými k pěstování rostliny vyseté nebo vysazené, určené k dalšímu pěstování nebo přesazení po jejich přemístění, nebo rostliny dosud nevysazené nebo nevyseté, určené k pěstování,

h) kmenem nebo biotypem soubor jedinců jednoho druhu škodlivého organismu, který je geneticky ustálený a který se svými vlastnostmi liší od jiného geneticky ustáleného souboru

jedinců téhož druhu,

i) škodlivými organismy jakékoliv druhy, kmeny nebo biotypy rostlin, živočichů nebo původců chorob (například virů, bakterií, hub) škodící rostlinám nebo rostlinným produktům,

j) poruchami rostlin škodlivé změny způsobené na rostlinách nebo rostlinných produktech nepříznivými fyzikálními a chemickými faktory,

k) integrovanou ochranou rostlin souhrn opatření, která po zvážení veškerých dostupných metod ochrany rostlin potlačují rozvoj populací škodlivých organismů, podporují přirozené mechanismy ochrany před škodlivými organismy a snižují rizika pro lidské zdraví a životní prostředí,

l) monitoringem škodlivých organismů proces soustavného sledování výskytu škodlivých organismů a vyhodnocování souvisejících rizik,

m) průzkumem výskytu škodlivých organismů úřední sledování prováděné příslušným orgánem na určitém území ve stanoveném období za účelem zjištění výskytu škodlivého organismu nebo k určení charakteristik jeho populace,

n) rostlinolékařským pasem úřední doklad, který osvědčuje, že jím označené rostliny, rostlinné produkty nebo jiné předměty splňují ustanovení právních předpisů Evropské unie¹⁾ týkající se jejich uvádění na trh, a který je

1. v rámci Evropské unie jednotně upraven pro různé druhy rostlin, rostlinných produktů a jiných předmětů,

2. stanoven příslušným úředním orgánem členského státu Evropské unie a

3. vydán na základě právního předpisu Evropské unie,¹⁾ popřípadě podle tohoto zákona, určujícího podrobnosti postupu pro vydávání rostlinolékařských pasů,

o) rostlinolékařským osvědčením mezinárodně uznávaný úřední dokument o původu a zdravotním stavu zásilky,

p) oblastí prostou určitého škodlivého organismu území, ve kterém se tento škodlivý organismus nevyskytuje, což je úředně doloženo, a v němž, je-li to potřebné, se uplatňují úřední opatření k udržení tohoto stavu,

q) eradikací použití vhodných opatření a postupů k eliminaci škodlivého organismu v určitém území,

r) chráněnou zónou území,

1. ve kterém není původní nebo usídlený jeden nebo více škodlivých organismů stanovených právním předpisem Evropské unie¹⁾ a usídlený v jedné nebo několika částech území Evropské unie, a to přesto, že podmínky pro jeho usídlení jsou v tomto území vhodné, nebo

2. ve kterém hrozí nebezpečí usídlení škodlivého organismu na určité plodině v důsledku příznivých ekologických podmínek, přestože tento organismus není na území Evropské unie původní ani usídlený,¹⁾ škodlivý organismus je považován za usídlený v určité oblasti, je-li známo, že se v ní vyskytuje a nebylo přijato žádné úřední opatření k jeho eradikaci anebo pokud se toto opatření ukázalo jako neúčinné nejméně ve dvou po sobě následujících letech,

s) nárazníkovou zónou území, ve kterém se určitý škodlivý organismus nevyskytuje nebo se

proti němu provádějí úřední opatření a které přiléhá k oblasti prosté určitého škodlivého organismu nebo ke chráněné zóně nebo k území, na které se vztahují úřední opatření z důvodu výskytu škodlivého organismu,

t) místem produkce areál, objekt, pozemek a jejich příslušenství nebo jejich soubor, využívaný jako samostatná produkční jednotka včetně navazujícího vybavení a zařízení,

u) členským státem Evropské unie členský stát Evropské unie, smluvní stát Dohody o Evropském hospodářském prostoru nebo Švýcarská konfederace (dále jen „členský stát Evropské unie“),

v) třetí zemí země, která není členským státem Evropské unie, Ceuta a Melilla,

w) úředním prohlášením nebo opatřením prohlášení nebo opatření učiněné nebo přijaté

1. v případech týkajících se vystavování rostlinolékařských osvědčení a rostlinolékařských osvědčení pro reexport v listinné nebo elektronické podobě zástupci úřední organizace ochrany rostlin třetí země nebo jinými odborně způsobilými státními úředníky touto organizací pověřenými;

2. ve všech ostatních případech buď osobami uvedenými v bodě 1 nebo kvalifikovanými zaměstnanci jednoho z odpovědných úředních orgánů členského státu Evropské unie za předpokladu, že tito zaměstnanci nejsou osobně zainteresováni na výsledcích jimi přijatých opatření,

x) oblastmi využívanými širokou veřejností nebo zranitelnými skupinami obyvatel⁷⁹⁾ zejména veřejné parky nebo zahrady, veřejná prostranství uvnitř obcí, ~~hřbitovy~~ **veřejná pohřebiště**, sportoviště, rekreační plochy, areály škol nebo školní pozemky, dětská hřiště, areály zdravotnických zařízení, zařízení poskytujících léčebnou péči nebo kulturních zařízení,

y) nechemickými metodami alternativní metody k použití chemických přípravků na ochranu rostlin založené na agronomických postupech, nebo fyzikální, mechanické nebo biologické metody ochrany před škodlivými organismy,

z) zařízením pro aplikaci přípravků zařízení konkrétně určená pro aplikaci přípravků zejména samojízdná, návěsná, tažená, namontovaná na vlaku, letadle, jakož i stacionární zařízení určená k aplikaci přípravků, přenosná motorem poháněná nebo přenosná ručně ovládaná zařízení a ruční zařízení s tlakovou komorou, včetně příslušenství nezbytného pro účinný provoz takového zařízení, jako zejména trysky, tlakoměry, filtry, sítko a čisticí zařízení pro nádrže.

(2) Pro účely tohoto zákona se dále rozumí

a) uváděním na trh obchodní skladování, nabízení k prodeji, prodej nebo jakýkoliv jiný způsob převodu rostlin, rostlinných produktů a jiných předmětů na jinou osobu na území Evropské unie v rámci podnikání; za uvádění na trh se nepovažuje dovoz a vývoz do třetích zemí,

b) zásilkou množství zboží, které se vyváží z České republiky do třetí země nebo dováží ze třetí země do České republiky nebo prováží²⁾ přes Českou republiku, a na které se vztahuje samostatný doklad potřebný k řízení před celním úřadem nebo k jinému řízení, například rostlinolékařské osvědčení nebo jiný dokument či označení zboží; zásilka může být složena z

jedné nebo více partií,

c) partií množství jedné komodity, které je identifikovatelné podle stejnorodého složení a původu,

d) dovozcem fyzická nebo právnická osoba, která sama nebo prostřednictvím jiné fyzické nebo právnické osoby dopravuje zásilku ze třetí země přes státní hranice České republiky s výjimkou přímého tranzitu,²⁾

e) reexportem vývoz rostlin, rostlinných produktů a jiných předmětů, které nebyly vypěstovány nebo vyrobeny na území Evropské unie, do třetích zemí,

f) pěstebním substrátem jakýkoliv materiál, ve kterém rostou kořeny rostlin nebo je k tomuto účelu určený,

g) distributorem osoba, která uvádí přípravek na trh,

h) profesionálním uživatelem osoba, včetně obsluhy, techniků, zaměstnavatelů a samostatně výdělečně činných osob, která používá přípravky v rámci svých profesních činností, jak v oblasti zemědělství, tak v jiných odvětvích.

i) šarží množství výrobku vyrobeného nebo připraveného v jednom výrobním cyklu a postupu anebo zhomogenizovaného během přípravy nebo výroby; základním znakem šarže je její stejnorodost,

j) vstupním místem místo, na kterém rostliny, rostlinné produkty nebo jiné předměty poprvé vstupují na celní území Evropské unie: v případě letecké dopravy letiště, v případě námořní nebo říční dopravy přístav, v případě železniční dopravy železniční stanice, v případě ostatní dopravy sídlo celního úřadu, v jehož územní působnosti se překračuje pozemní hranice Evropské unie směrem na jejich území,

k) úřadem vstupního místa úřad odpovědný za výkon působnosti na úseku rostlinolékařské péče podle předpisu Evropské unie⁶⁸⁾ v členském státě Evropské unie, jemuž podléhá vstupní místo,

l) úřadem místa určení úřad odpovědný za výkon působnosti na úseku rostlinolékařské péče podle předpisu Evropské unie⁶⁸⁾ v členském státě Evropské unie v územní působnosti celního úřadu určení,

m) celním úřadem vstupního místa úřad vstupního místa definovaného pod písmenem s),

n) celním úřadem určení úřad místa určení podle předpisu Evropské unie^{4a)},

o) celně schváleným zacházením nebo použitím celně schválené určení uvedené v předpisu Evropské unie^{4b)},

p) tranzitem doprava zboží, které podléhá dohledu celních orgánů, z jednoho místa na druhé v celním území Evropské unie, jak je uvedeno v předpisu Evropské unie^{4c)} a jak to odpovídá Úmluvě o společném tranzitním režimu mezi zeměmi Evropského sdružení volného obchodu (ESVO) a Evropským hospodářským společenstvím^{4d)},

r) poradcem osoba, která v rámci svého podnikání nebo zaměstnání poskytuje poradenství v oblasti ochrany před škodlivými organismy a s ní souvisejícími poruchami rostlin a bezpečného používání přípravků,

s) ukazatelem rizika výsledek výpočetní metody, který se užívá pro posouzení rizika používání přípravků na lidské zdraví nebo životní prostředí,

t) mechanizačním prostředkem zařízení pro aplikaci přípravků a technická zařízení k hubení škodlivých organismů,

u) osvědčením třetího stupně doklad osvědčující, že fyzická osoba může v rámci svých profesních činností poskytovat poradenství v oblasti ochrany rostlin před škodlivými organismy a s ní souvisejícími poruchami rostlin a v oblasti bezpečného používání přípravků, distribuovat přípravky pro profesionální použití a pořádat kurzy a školení k získání a prodloužení osvědčení podle § 86,

v) osvědčením druhého stupně doklad osvědčující, že fyzická osoba může v rámci svých profesních činností při používání přípravků řídit nakládání s přípravky a provádět dohled nad nakládáním s přípravky, pokud nejsou tyto činnosti vyhrazeny pro držitele osvědčení třetího stupně,

w) osvědčením prvního stupně doklad osvědčující, že fyzická osoba může nakládat s přípravky pod vedením držitele osvědčení druhého nebo třetího stupně pro nakládání s přípravky.

(3) Základními pojmy podle odstavců 1 a 2 nejsou dotčeny pojmy uvedené v přímo použitelných předpisech Evropské unie⁶⁹⁾.

ČÁST DEVÁTÁ: Změna zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, s vyznačením navrhovaných změn

§ 80

Rozhodnutí o změně využití území

(1) Rozhodnutí o změně využití území stanoví nový způsob užívání pozemku a podmínky jeho využití.

(2) Rozhodnutí o změně využití území vyžadují

- a) terénní úpravy podle § 3 odst. 1,
- b) stanovení dobývacího prostoru,
- c) odstavné, manipulační, prodejní, skladové nebo výstavní plochy,
- ~~d) hřbitovy,~~

d) veřejná a neveřejná pohřebiště,

- e) změny druhu pozemku, zejména zřizování, rušení a úpravy vinic, chmelnic, lesů, parků, zahrad a sadů, pokud podmínky nejsou stanoveny schválenými pozemkovými úpravami nebo jiným územním rozhodnutím,
- f) úpravy pozemků, které mají vliv na schopnost vsakování vody.

(3) Rozhodnutí o změně využití území ani územní souhlas nevyžadují

- a) terénní úpravy do 1,5 m výšky nebo hloubky o výměře do 300 m² na pozemcích, které nemají společnou hranici s veřejnou pozemní komunikací nebo veřejným prostranstvím¹⁾, pokud nedochází k nakládání s odpady,
- b) odstavné, manipulační, prodejní, skladové nebo výstavní plochy do 300 m², které neslouží pro skladování nebo manipulaci s hořlavými látkami nebo látkami, které mohou způsobit znečištění životního prostředí,
- c) změny druhu pozemku o výměře do 300 m²,
- d) terénní úpravy v přirozených korytech vodních toků a na pozemcích sousedících s nimi, jimiž se podstatně nemění přirozená koryta vodních toků,
- e) úpravy pozemků, které mají vliv na schopnost vsakování vody, provedené na pozemku rodinného domu nebo na pozemku stavby pro rodinnou rekreaci, které souvisí nebo podmiňují bydlení nebo rodinnou rekreaci, neslouží ke skladování hořlavých látek nebo výbušnin, a plocha části pozemku schopného vsakovat dešťové vody po jejich provedení bude nejméně 50 % z celkové plochy pozemku rodinného domu nebo stavby pro rodinnou rekreaci.

(4) Ustanovení odstavce 3 se nevztahuje na území, na kterých se prokazatelně nalézají archeologické nálezy.

(5) Ustanovení odstavce 3 se nevztahuje na záměry posuzované z hlediska vlivů na životní prostředí a na záměry ve zvláště chráněných územích¹²⁾.

ČÁST DESÁTÁ: Změna zákona č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování (zákon o zdravotních službách), ve znění pozdějších předpisů, s vyznačením navrhovaných změn

§ 82

(1) Při nakládání s plodem po potratu, **který nebyl jako jiný lidský pozůstatek vydán k pohřbení postupem podle zákona o pohřebnictví**, a dále s plodovým vejcem bez plodu, plodovým lůžkem (placentou) nebo těhotenskou sliznicí, které byly vyňaty nebo vypuzeny z těla ženy, se obdobně použijí ustanovení § 81 s tím, že plod po potratu lze použít pouze pro potřeby vědy, výzkumu nebo k výukovým účelům.

(2) Plodem po potratu se rozumí plod, který po úplném vypuzení nebo vynětí z těla matčina neprojevuje ani jednu ze známek života a současně jeho porodní hmotnost je nižší než 500 g, a pokud ji nelze zjistit, jestliže je těhotenství kratší než 22 týdnů. Biologickými zbytky potratu se především rozumí placenta a těhotenská sliznice.

§ 91

Části těla odebrané v souvislosti s poskytováním zdravotních služeb, ~~plod po potratu,~~ plodové vejce, plodové lůžko (placenta) nebo těhotenská sliznice, odebrané části těla zemřelého nebo tkáň a buňky, které byly určeny pro výrobu léčiv, k vědeckým, výzkumným nebo výukovým účelům, nebo orgány, tkáň a buňky určené pro použití podle zákonů upravujících nakládání s lidskými orgány, tkáněmi nebo buňkami a nebyly pro tyto účely použity **(dále jen „anatomicko-patologický odpad“)**, se ~~zpopelňují~~ **spalují** ve spalovně poskytovatele, nemá-li poskytovatel vlastní spalovnu, ve spalovně jiného poskytovatele nebo v krematoriu, a to na základě smlouvy uzavřené s jiným poskytovatelem nebo provozovatelem krematoria. Obdobně se postupuje, jde-li o odebrané části těla zemřelého, které byly použity k vědeckým, výzkumným nebo výukovým účelům s tím, že jejich ~~zpopelnění~~ **spálení** zajišťuje a hradí ten, kdo je použil. **Plody po potratu, které nebyly jako jiné lidské pozůstatky vydány k pohřbení postupem podle zákona o pohřebnictví, se zpopelňují v krematoriu odděleně od anatomicko-patologického odpadu, a to na základě smlouvy uzavřené mezi poskytovatelem a provozovatelem krematoria.**